

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XV

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Trečiadienis, Birželio-June 13 d., 1928

437

No. 140

Socialistas Mueller pakviestas sudaryti Vokietijos valdžią

Koalicionis ministrų kabinetas su kancleriu Marxu prieky vakar atsisakė.

BERLYNAS, birž. 12. — Vokietijos kancleris [ministris pirmininkas] Vilhelm Marx šiandien resignavo.

Respublikos prezidentas Hindenburg, priėmęs Marxo resignaciją, tuojau pasikvietė socialdemokratą Hermanną Muellerį ir paprašė jį sudaryti naują ministrų kabinetą.

Per pastaruosius rinkimus į reichstagą (visos Vokietijos parlamentą), įvykusius gegužės 20, socialdemokratai gavo 152 vietas, tai yra dvidešimt dvi vietas daugiau nei kad jie turėjo pirmiau. Tokiu atstovu skaičium jie yra stipriausia, dominuojanti frakcija parlamente. Del to gi ir jų dalyvavimas valdžioje buvo neįsengiamas.

Sovietų prekybos su Amerika didėjimas

MASKVA, birž. 12. — S. G. Bron, Amtorgo prekybos korporacijos pirmininkas, kurio žinio yra prekyba tarp Jungtinių Valstybių ir Rusijos, sako, kad nuo korporacijos suorganizavimo sovietų prekyba su Amerika pasiekė \$380,000,000, kurių \$80,000,000 reprezentuoja eksportus į Jungtines Valstybes. Bron pareiškė, kad esą geros vilties kurti pagaliau ilgo termino kreditų.

Bolivija nori gauti New Yorke \$23,000,000 paskolos

LA PAZ, Bolivija, birž. 12. — Bolivijos vyriausybė pradėjo pertraktacijas su New Yorko bankininkais dėl \$23,000,000 paskolos iš 7 nuosimčių, atmokėtinų per 40 metų. Ta paskola eity atmokėjimui kai kurių kitų skolų užsieny, įsteigimui centralinio banko, padengimui pirmesnių metų biudžetų deficitų ir įvairiems valstybės darbams.

Japonų laivų darbininkų streikas baigtas

TOKIO, Japonija, birž. 12. — Visuotinis Japonijos laivų darbininkų streikas, kuriame dalyvavo apie 50 tūkstančių jurininkų, pasibaigė, streikininkams laimėjus nedidelį algų priedą.

Del žmonos ligos Coolidge vakacijas atidėjo

WASHINGTONAS, birž. 12. — Prezidentas Coolidge, kuris kaip praeitą naktį buvo pasirengęs išvykti į Wisconsiną pradėti savo atostogas, del žmonos ligos buvo priverstas išvykimą atidėti.

Sako, Amerika viską iškraustanti iš Europos

LONDONAS, birž. 12. — Žymus Anglijos antikvaras, French Kemp, kreipėsi į spaudą prašydamas, kad laikraščiai pradėtų kovą prieš kraustymą brangenybių, ypač meno turtų, iš Europos į Ameriką.

Pašovė du unijos kasyklų darbininkų

BELLAIRE, Ohio, birž. 12. — William Baker, "skebinės" Webb Coal kompanijos darbininkas, paleido penkis šovinius į unijinių angliakasių būrelį, ir du jų pavojingai pašovė. Šovikas teisinasi, kad unijistai tyčiojosi iš jo, dėl to jis šovė.

Reparacijų agentas ragina pakeisti Dawes'o planą

Juo greičiau jis bus pakeistas, juo sveikiau bus ir santarvininkams ir Vokietijai

BERLYNAS, birž. 12. — Seymour Parker Gilbert, amerikietis generalinis reparacijų agentas, sako, kad tik išleistame pranešime sako, kad atėjus laikas Europos valstybėms susitarti dėl tarpusavio skolų. Dawes'o planas buvo sekmingas, bet tas pasisekimas neturįs aptemdyti tikros dalykų padėties. Dawes'o planas turįs but pakeistas galutinai nustatymu Vokietijos pajėgumo reparacijas mokėti. Daug sveikiau bus ir pačioms kreditorių valstybėms ir Vokietijai, jei jos juo greičiau prieisiančios prie galutinio tarp savęs sutarimo.

Neskaityt sumokėjimų nuo 1919 iki 1924 metų, su šiu metų reparacijomis Vokietija, einant Dawes'o planu, iki šiol bus sumokėjusi reparacijų viso \$1,098,500,000. Siemet Francija gavo iš vokiečių \$180,000,000, o Jungtinės Valstybės — \$9,000,000 okupacinės armijos Vokietijoje išlaidoms padengti.

MacDonald atvyks į Kanadą vakacijoms

LONDONAS, birž. 12. — Ramsay MacDonald, buvęs Anglijos darbių ministras pirmininkas, šio mėnesio 28 dieną kartu su savo trimis dukterimis išplauks į Kanadą vakacijoms praleisti. Jis apsigyvens Lake of the Woods pačerej, Ontarijo-Manitobos sienoj.

Meksikos lakunas skrenda į Washingtoną

MEKSIKOS MIESTAS, birž. 12. — Pasivymėjęs Meksikos lakunas, kap. Emilio Carranza, bandys iš Meksikos Miesto atskristi be sustojimo į Washingtoną. Jis išskrido kelionėn šiandien 8:10 ryto ir tikisi pasiekti Washingtoną antradienį [šiandien] tarp 6 ir 8 valandos ryto.

Lietuvos gaisrininkų suvažiavimas

KAUNAS. — Birželio mėn. 29 ir 30 Kaune, gaisrininkų savanorių salėje, įvyks visų Lietuvos ugniagesių organizacijų atstovų suvažiavimas. Tuo pat laiku įvyks išleistuvės pirmųjų ugniagesybos kursantų.

PARIS, Ill., birž. 12. — Besimaudydamas kanale, netoli nuo čia, prigrėdė vietos gyventojų Bruce Clarko sunus, Kenneth, 14 metų amžiaus.

(Atlantic and Pacific Photo)

Vienas namų Pierce dvare, ties Brule, Wis., netoli Superior, Wis., kur prezidentas Coolidge praleis šią vasarą atostogas. Šiame name, ant salos Bruce upėj, prezidentas ir gyvens.

Kova su maištininkais Meksikoje

Keletas maištininkų krito kautynėse su federaline kariuomene

MEKSIKOS MIESTAS, birž. 12. — Pranešimai iš San Miguel Allende, Guanajuato valstijoje, praneša, kad vakar rytą San Miguel miestą puolė apie pusantro šimto maištininkų banda. Susikirtime su federalinėmis kariuomenės dalimis, kurios tęsė apie tris valandas, maištininkai buvo sumušti ir priversti bėgti, palikę keletą nukautų ir sužeistų. Taip pat vienas kareivis buvo sužeistas.

Išžudė savo šeimą, padegė namus ir pats nusizudė

MARQUETTE, Wis., birž. 12. — Degančiuose jų namuose anksti rytą rado negyvas Augustą Pahl'ą, 41 metų amžiaus, jo žmoną ir jų dvejetą mažų vaikų. Moteriškė su abiem vaikais buvo rasti degančiojo lovoj kambary, kuriuo dursys buvo užrakintos, o tėvų rasta sūmukų į kedę virtuvėje, su aštuoniomis kulipkų žaizdomis šone. Ties jo kojom buvo pamestas revolveris, o netoliese stovėjo kerosino skardinė.

Iš viso matyt, kad Pahl pirma nužudė savo žmoną ir vaikus, sulaukė namus kerosinu, padegė ir, pagaliau, pats nusizudė.

Kaimynai sako, kad Pahl stipriai gėrys, ir spėja, kad šita baisų darbą jis padarė gėvės proto pamišimą nuo girtybės. Pahl buvo garažo laikytojas.

ATKAKLUS NUSIZUDĖLIS

KAUNAS. — Prieš keletą dienų Kauno stotyje mėgino nusizudyti pil. Hirsbrunas, iš profesijos buhalteris. Jis užsirišo ant kaklo virvę ir norėjo pasisamgauti. Tačiau jį pavyko išgelbėti. Hirsbrunas buvo patalpintas Kauno ligoninėje.

Čia atkakliam nusizudėliui pavyko rasti nuodų ir nusizudyti. Nusizudymo priežastis aiškina.

Per dvi dienas 16 smurto mirčių Indianoj

INDIANAPOLIS, Ind., birž. 12. — Per praėjusią seštatienį ir sekmadienį Indianos valstijoje smurto mirčių mirė šešiolika asmenų. Šeši asmenys buvo automobilių užmušti; penki prigrėdė; vienas buvo savo samdytojo nušautas; vieną nušovė jo draugas berodydamas revolverį; vieną nušovė plėšikas; vieną nušovė policininkas ir vieną suvažinėjo traukinys.

Prasidėjo republikonų konvencija

Stipriausias kandidatas į kandidatų prezidento vietai, atrodė, yra prekybos sekretorius Hoover

KANSAS CITY, birž. 12. — Šiandien čia prasidėjo republikonų partijos nacionalinė konvencija partijos platformai priimti ir nominuoti kandidatams į Jungtinių Valstybių prezidentus ir viceprezidentus ateinančioms rinkimams.

Konvencijoje dalyvauja kiek daugiau kaip 2,000 delegatų iš visų Unijos valstijų ir 1,200 laikraščių reporterių. Aspirantų į kandidatus yra visa eilė, jų tarpe stipriausias, atrodo, yra Herbert Hoover, prekybos sekretorius. Jo kandidatūra remia ir išdo sekretorius Andrew Mellon, kuris taip pat atvyko dalyvauti konvencijoje.

BERNIUKAS NUTROSKO AUTOMOBILIO SMALKĖMIS

ATTICA, Ind., birž. 12. — Garaže rado automobilį negyva Lelandą Thompsoną, 15 metų amžiaus berniuką. Jis buvo automobilio smalkėmis nutroškęs.

Chicago ir apilinkė federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Reikia laukt lietaus ir perkunių; vėsiu pavakarop; stiprus pietų krypties vėjas. Vakaro temperatūros buvo tarp 61° ir 86° F. Šiandien saulė teka 5:14, leidžiasi 8:25. Mėnuo teka 2:29 ryto.

Italijos fašistėliai baisiai užsigavę

Duksta, kad amerikiečių laikraštis ignoravęs diktatoriaus Mussolini kalbą

ROMA, Italija, birž. 12. — Fašistų laikraštis Il Tevere baisiai įdukęs ant Paryžiuje išeinančio Chicago Tribune leidinio, kam tasis neišspausdindęs ilgos Mussolinio kalbos, laikytos praeitą antradienį užsienio politikos dalykais.

Chicago Tribune, sako Il Tevere, esąs atkakliai antifasistinis laikraštis. Prieš keletą dienų jis gausiai citavęs senatoriaus Ciccotti "klėdėjimus" prieš fašizmą, padėjęs dagi didžiausią antrastę, o Il Duce kalbą tai visai ignoravęs. "Antifasistinio apakimo atžvilgiu tai geriau nereikia, bet žurnalistikos atžvilgiu tai jau idiotiška," putoja fašistų organas.

Kiek pareina viešųjų mokyklų mokinio edukacija

WASHINGTONAS, birž. 12. — Federalinio švietimo biuro pranešimu, per pastarus penkiolika metų viešųjų mokyklų mokinio edukacija pabrango daugiau ne dvigubai. 1913 metais vieno mokinio edukacija per metus parėjo \$38.31, o šiandien pareina \$102.50.

2,000 daktarų streikuoja Vienoj

VIENA, Austrija, birž. 12. — Šiandien Austrijos sostinėje streikavo apie 2,100 gydytojų. Jie priešinas tam, kad iš jų reikalaujama nemokamos daktariškos pagalbos visiems valstybės tarnautojams, kurių skaičius siekia 227,000 žmonių.

OTTAWA, Ontarijo, Kanada, birž. 12. — Kanados parlamentas vakar išsiskirstė atostogoms.

KALAMAZOO, Mich., birž. 11. — Motoriklų lenktynėse užsimušė Bob Baker, 22, iš Detroito.

Traukinys užmušė asesorų MILWAUKEE, Wis., birž. 12. — Traukiniui užgavus jo automobilį, buvo užmuštas Edward Flanders, Waukesha kauntės asesorius.

Havanos miestas nukentėjo nuo audros

HAVANA, Kuba, birž. 12. — Vakaro vakarą Havaną atlankė baisi vėjo audra su smarki lietum ir padarė mieste daug žalos. Uoste daug mažesnių laivų ir valčių buvo išmesta krantan. Vienas asmuo prigrėdė, audrai jo valtį apvertus.

Columbia monoplanas vėl bando skristi per Atlantą

ROOSEVELT FIELD, N. Y., birž. 12. — Columbia monoplanas antrą kartą bando skristi per Atlanto vandenyną. Su keturiais įgulos žmonėmis, pilotais kap. Oliveru Boutillier'u ir kap. Arthuru Argles, — mechaniku Andrew Surrini ir pasažierium Miss Mabel Boll, Columbia išskrido iš čia šiandien kaip 7:20 ryto į Harbor Grace, Newfoundland, o iš ten — per vandenyną į Europą.

Monoplanui Friendship nesiseka

TREPASSY, Newfoundland, birž. 12. — Bandančiam skristi per Atlantą monoplanui Friendship nesiseka. Šiandien jis keturis kartus bandė iš vandens pakilti ir orą ir lėkti į Europą ir kiekvieną kartą nepasisekė.

To monoplano įgula susideda iš aviatorių Miss Amelia Earhart, Wilmero Stultz ir Lou Gordono.

Meksikos lakunas buvo priverstas nusileisti

MOORESVILLE, N. C., birž. 12. — Meksikos aviatorius kap. Emilio Carranza, bandęs be nusileidimo atskristi iš Meksikos Miesto į Washingtoną, šį rytą dar prieš aušrą buvo priverstas čia nusileisti žemėn.

Illinois angliakasių vadų konferencija

ST. LOUIS, Mo., birž. 12. — Vakaro čia prasidėjo Illinois Mine Workers unijos vykdomojo komiteto ir kitų komisių narių konferencija. Dalyvauja apie 100 unijos atstovų, jų tarpe Illinois distrikto pirmininkas Harry Fishwick ir vicepirmininkas William Sneed, valstijos senatorius.

Smarki vėjo ir perkunių audra Lenkijoje

VARSAVA, birž. 12. — Novogrodsko miestą atlankė smarki vėjo, lietaus ir perkunių audra, padariusi didelių nuostolių. Daugelio namų stogai buvo nunešti, kiti namai buvo žalių uždegti ir sudegę medžiai išlaužyti ir su šaknimis išrauti. Telefono ir telegrafo susisiektas su Varšava nutrauktas.

Bombardavo italų konsularinį agentą

BUENOS AIRES, Argentina, birž. 12. — Iš Zarate praneša, kad ten į Italijos konsularinio agento namus buvo numesta bomba. Sprogimo žalos nedang tepadaryti ir žmonių niekas nenukentėjo.

Čang Tsolinas, buvęs Pekino diktatorius, nebegyvas

TOKIO, Japonija, birž. 12. — Japonijos karo departamentas šiandien gavo pranešimą, kad maršalas Čang Tsolinas, Mandžurijos "karo lordas" ir buvęs Pekino diktatorius, mirė.

Čang Tsolinas buvo pavojingai sužeistas, kai, bėgantis iš Pekino į Mukdeną, birželio 4 dieną jo traukinys buvo išsprogdintas.

Socialisto nusižudymas del bolševikų "čekos" smurto

BERLYNAS, birž. 12. — Berlyne leidžiamas Rusų socialdemokratų partijos organas Socialistiškesky Viestnik gavo iš savo atstovo Rusijoje oficialų pranešimą apie nusižudymą Ekaterinoslave vieno socialisto, Pinkovskio.

Pasak pranešimo, Pinkovskis nusižudęs dėl to, kad vietos "čeka" verstė priverstus jį pasirašyti pareiškimą, kad jis neva išstojęs iš socialistinės poelisionistų organizacijos, kurios jis buvo veiklus narys.

Našlė nušovė savo vyro užmušėją, teismo išteisintą

FRESNO, Cal., birž. 12. — Prieš savaitę teismas išteisino čia vieną Tony Chiodo, kaltinamą del užmušimo Santo Nocito. Nocito žmona, likusi našlė su ketvertu mažų vaikų, roko, kad teisme ji neradus teisybės, ir nusitarė pati teismą padaryti: galvą už galvą. Vakari jį ir jos vyro užmušėjas Chiodo dalyvavo vieno bendro pažįstamo laidotuvių. Per apeigas, Nocito našlė prisistatino prie Chiodo iš užpakalio ir paleido jam šovinį į galvą. Chiodo krito negyvas.

Neramus tabako darbininkų streikas Graikijoje

ATENAI, birž. 12. — Kevaloj šiandien įvyko didelių streikuojančių American Tobacco kompanijos darbininkų riaušių, per kurias vienas asmuo buvo užmuštas ir keli kiti pavojingai sužeisti. Streikininkai akmenimis bombardavo policiją ir atsisakė neramumams malšinti kareivius. Buvo suaudymų.

Streikuojantieji tabako darbininkai reikalauja daugiau algos. Streikas gresia apimti taip pat Xanthi ir Drama tabako fabrikus.

Suėmė žymią rašytoją už sukybes

DENVER, Colo., birž. 12. — Vyriausybė suėmė ir kalėjime uždarė žinomą rašytoją, Elizabeth B. Murray, kaltinamą del sukybių ryšių su žemės spekuliacijomis Floridoje.

BANKAS UŽSIDARĖ

MARSHALLTOWN, Iowa, birž. 12. — Vakaro čia uždarė seniausią vietos banką, The First National Bank of Marshalltown. Bankas dar bus bandoma reorganizuoti.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

J. P. Uvick siekiasi panaikinti pavieto išdininko vietą

Lietuvius advokatas Juozas P. Uvick paskelbė vietos anglų laikraščiuose nepaprastą dalyką: jis kandidatuoja pavieto išdininko vietai vienatiniu tikslu — tą vietą visai panaikinti. Tečiaus del savo kandidatuojantis nėra galutinai nusistatęs, nes jis sutinka remti ir kitą kandidatą, jei tik tasis priims jo nusistatymą ir kandidatuos tikslu panaikinti pavieto išdininko vietą.

Adv. Uvick sako, kad pavieto išdininko vieta yra visai bereikalinga, dagi daranti didelių nepatogumų miesto gyventojams. Mat prie dabartinės sistemos yra daug pasikartojančių darbų; įvairius taksus reikia mokėti įvairiose vietose; užregistruojant nuosavybes irgi reikia kreiptis į abi vietas; o ir daugely kitų atsitikimų ir veni ir kiti dirba tą patį darbą, kas padidina tik išlaidas ir padaro nepatogumų miesto gyventojams.

Kad pašalinti pasikartojimą darbo ir nepatogumus gyventojams, adv. Uvick siūlo pavieto išdininko vietą panaikinti ir niekurius jo pareigas pavesti miesto išdininkui, o kitas — kitiems departamentams. Tuomet išnyks beprasmiš kartojimas darbo ir nepatogumai piliečiams ir, be to, bus sutaupyta nemažai pinigų. — maždaug apie \$200,000 į metus.

Adv. Uvick sako, kad jau pirmiau daryta pastangų panaikinti tą beprasmię ir bereikalingą vietą, bet visuomet tos vietos panaikinimui priešindavosi laikantys tą vietą. Ir dabar gyventojai, su kuriais jam teko kalbėti, visi pritaria tos vietos panaikinimui, bet tam priešinsis politikariai, nes jiems ta vieta teikia patogumų: buna daugiau „džiabų“, kuriuos gali pavesti savo rėmėjams. Todel adv. Uvick ir sutinka kandidatuoti tai vietai su vienatiniu tikslu tą vietą panaikinti. Jis prisizada dėti visas pastangas tą vietą panaikinti ir kai bus tai pasiekta, tuoj iš savo vietos rezignuoti.

Adv. Uvick nemano, kad panaikinimui pavieto išdininko vietos reikėtų naujus įstatymus praveisti. Jo nuomone, užtektų, kad pavieto taryba paskelbtų, kad atsitikime vakancijos pavieto išdininko vietoje jo pareigas eis Detroito miesto išdininkas. Kitu nutarimu gali nustatyti pavieto išdininko algą \$1 metams, tad, žinoma, ta vieta visuomet pasiliks neužimta. Bet jeigu reikėtų praveisti naujus įstatymus, tai adv. Uvick pasižada, jei būtų išrinktas, be paliovos dirbti tų įstatymų pravedimui ir kaip tik jie bus praveisti, tuoj rezignuoti iš savo vietos.

Kaip pavyzdį patogumo sujungimo abiejų išdininkų vietos, adv. Uvick nurodo į savo miestą, Omaha, Nebr., kur jis augo. Ten abiejų išdininkų vietos liko sujungtos jau 15 metų atgal, miesto išdininko pareigas pavedant eiti pavieto išdininkui. Tečiaus Detroito, adv. Uvick mano, esant kitokioms sąlygoms, miesto išdininkas turėtų perimti pavieto išdininko pareigas. Omaha, Nebr., ta sistema taip gerai veikia, kad pavieto išdininkui liko pavesti tvarkyti ir visi kiti miesto ir pavieto iždai — mokyklų, vandens, taisyklių ir t. t., taip kad praktiškai liko sujungti trys departamentai į vieną. Ir ne tik tuo sutaupinta pinigų, bet ir yra labai patogų gyventojams, nes visus reikalus gali atlikti vienoje vietoje. Ir dabar

CHICAGOS ŽINIOS

Skystos anglis

Oak Park policijos stoties seržantas, Edward McAlear, pastebėjo jauną Angello Esposito, 414 So. Claremont ave., važiuojant su anglies vežimu. Jis tečiaus pasigedo lopetos. Taigi paliepė Espositui važiuoti į policijos stotį, kad pažiūrėtų, kur dingio lopeta. Stoties kieme policininkai nesuradę lopetos, bet surado po anglimis penkis galionukus visų šiandien mėgiamo skystimėlio.

Mažas nesusipratimas — mirtis

Taksikebas užgavo autą, kuriuo važiuo Edward Duffy, 5442 Princeton ave. Su juo važiuo du draugai. Jie sumanė sustabdyti taksikebą. Ėmė jį vyti, mėgindami prispauti prie šaligatvio. Kitiems automobilistams pasirodė, kad norima padaryti hold up. Duetą žinoti policijai. Pastaroji pastoj besivejantiems kelią. Ji irgi nužiūrėjo holdupą. Pasėmė — Duffy nušautas. Tik tada paaiškėjo, kad įvyko klaida.

Per nevalią meilus nebusi

Walter Julius, 43 metų, pašovė ir sunkiai sužeidė p-lę Henriettą Pajock, 1830 Milwaukee ave. Kodel? Sakoma, jis mylėjęs ją. O ji? Well... Taigi jis pašovė ją, o paskui pats nušiovė, ir jau meilus jai šiaip ar taip nebebus.

Ieško turtų besmanuose

H. J. Annis, chemijos mokytojas, ir C. E. Pichard, North Chicago High School principalas, paskelbė, jog beis-mantuose namų, esančių Kristine avenue, jie suradę gyvojo sidabro (mercury) žirnelių. Jau Standard Oil kompanijos atstovai apžiūrinę tas vietas. Manoma, kad apeliokėje kur nors randasi turtingų šio sidabro depozitų. Taigi gyventojai sujūdė, ar nenusišypsos ir jiems laimė.

Ir ašaros negelbsti

Dorothy Kerwin kriminalinė teisme tapo nuteista nuo 1 iki 10 metų kalėti už kraustymą svetimų kišenių. 14 metų, sakoma, ji turėjusi tą amatą. Ne kartą buvusi teisme, bet visuomet, išskyrus vieną kartą, pavykdavo ašarų pagalba išsiskuti. Bet dabartiniu laiku, kai tiek daug skundų padaryta prieš kai kuriuos kriminalio teismo teisėjus, tai teisėjai ir valstybės gynėjai pasidarė tiesiog nesugriaudinami. Taip buvo ir šį kartą.

Pabėgo

Nežinomas piktadaris užpuolė p-lę Mary Grabowski ties jos namais, 1037 Belden ave. Mergina suriko. Pasitaikė arti policininkas. Kai šis pasirodė, piktadaris pabėgo. Manoma, jo buta morono.

ten gyventojai jokių būdu nenorėtų grįžti prie senosios sistemos. Adv. Uvick sako, kad ne vien Omaha, bet ir daugelis kitų miestų yra priėmę tą sistemą ir visi tie miestai tą sistemą džiaugiasi. Jis todėl norėtų, kad tokia sistema būtų įvesta ir Wayne paviete su Detroitu.

—R.

Dar nesugauna

Prasidėjo teismas trijų banditų, kurie apiplėšė pašto vagoną Evergreen parko stoty vasario 25 d. š. m. Visi trys prisipažino kalti esantys; manoma tuo būdu gauti lengvesnę bausmę. Jų vadai, Charles Cleaver, pereito sekmadienio rytą pabėgo iš kalėjimo. Adv. Wharton, buvęs kongresmanas ir valstybės gynėjas padėjėjas, taikpigi įveltas šion bylon. Jis kaltinamas dalyvavimu konspiracijai su banditais. Vienok jis pareiškė esąs nekaltas.

Neleido paskęsti

P-lė Mary Lovanski, 18 metų, mėgino paskęsti ties Diversey krantu, Lincoln parke. Dabotojas (life guard) išnešė ją krantui. Mergina pasisakė nesenai atvykusi Chicago iš Wheeling, W. Va. Ji atsisakė paaiškinti, kodėl mėginusi nusižudyti.

Mėras ragina iškelti vėliavas

Miesto mero ofisas išleido atsisaukimą, kuriame Chicago gyventojai yra raginami iškelti vėliavas prie namų ir biznio vietų ateinantį ketvirtadienį paminėjimui 151 metų sukaktuvių nuo laiko pradžios žvaigždžių ir juostų (Stars and Stripes).

Rasta motina ir sunus negyvi

Policija rado lavonus p. Mary Heally, 52 metų, ir jos sunaus Wm. William'o, 32 m. Rasta jie maudynėje. Nužiuma, kad čia išbuvę jau 10 dienų. Sunus buvo invalidas. Matyti, motina gelbėjo jam nusiimaudyti, bet elektrikos srovė vandeniui šildyti užgavo juos ir užmušė.

Nepavyko išgelbėti

Tamą Kapinskį, 33 m., 1823 Superior st., suspaudė paralyžius. Iš pradžių paralyžius apėmė kojas, vėliau ėmė kilti aukštyr prie širdies. Kai pasiekė širdį, griebtas gelbėti ligoniui artificialiu kvėpavimu. Penkias valandas ugniagesiai darlavosi. Ligonis tečiaus mirė.

Arklių paroda

Šeštadienį atsidarys arklių paroda South Shore County klubo sodyboje.

Bridgeporto Laidotuvės

Pranešam visiems prieteliams, kad mūsų mylimas draugas A. S. Panevežis yra numiręs. Smermenų apeigos bus atvaikščiujama Sėdros ir Ketvergo vakarais, nuo 7:30 val. Kalbės S. J. Beneckas.

Laidotuvėse atsisbus Pėtnyčio, nuo 2 val. po pietų, iš Kopyčios J. F. Radžiaus. 3238 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Kornai Skausmo nēr akymirksny

Tuotuojinis palengvėjimas, šiuo saugiu, tikru būdu. Dr. Scholl's Zino-pads prietaisai pralina—įgaudina ir autovo trypinia—tai vienatinis moko būdas gydyti kornus. Jie ploni, sauganti, gydanti. Visose apikose, autovo ir dept. krautuovėse.—35c.

Dr Scholl's Zino-pads

Uždėkite vieng—skausmo nēr!

GARSINKITĖS NAUJIESE

Tarp Chicago Lietuvių

Ką matė ir nugirdo Reporteris

Išleistuvėms paminėti

Pirm poros dienų pranešiau, kad draugas Zalpis išvyksta Rusijon, ambasadoriaus vietai planuojamoje Lietuvių Sovietų Respublikoje, Minsko gubernijoje. Dabar turiu pasakyti, kad pereitą šeštadienį buvo surengta jam išleistuvių vakarienė. Kadangi man pačiam del susidėjusių aplinkybių neteko joje dalyvauti, tai noriu bent šiuo rašteliu dar kartą pabrėžti draugo Zalpio misijos svarbą ir palinkėti jam laimingos kelionės.

Kodel jis vyksta Rusijon

Mes, artimiausieji draugo Zalpio prieteliai, žinome, kad štai jau kelintas metas jis nedirba. Nuvažiuoja kartais iš vieno miesto į kitą, pasako spyčiuką ten, pasikalba su tavorščiais šen, ir vėl grįžta Chicago, kurioj daugiausia laiko praleidžia. Čia irgi gula anksti, o kelia vėlai, atsikėlęs pavaikšto Bridgeporto gatvėmis, atlanko „Vilnį“, pavalgo, nuvažiuoja į piknikus. Trumpai kalbant — nedirba, bet gyvena kaip ponas: ir nesuliesęs, ir pasirėdęs, čebatai nuvalyti, kelinės suprosytos.

Rodosi, geresnio gyvenimo ir Adomas su Jėva rojui neturėjo. Kuo išaiškinti tai, kad dabar mūsų draugas ima ir išvažiuoja tolimon kelionėn, per juras mares, kuriose gal ir oži bielyti ne kartą teks? Kuo išaiškinti tai, kad jis pasirinko drumstį ramų, patogų ir pilną savo gyvenimą?

Kaip ir kiekvienas kiltos dvasios žmogus, kuris skiriasi, pavyzdžiui, nuo kiaulės, draugas

Zalpis turi išsidirbęs tam tikrus principus, tam tikrą sąžinės sąmatą — standartą. Juk visiems turėtų būti aišku, kaip mums, jo artimiausiems draugams, kad dvasia šventa jis negalėjo keletą metų gyventi. Kas nors turėjo jį šerti. O kas? Atsakymas: Sovietų Rusijos komisarai!

Gi dabar, kuomet Sovietų Rusijos komisarams pasirodė reikalinga jį pašaukti Rusijon, tai jis ir vyksta liepiamas giliausio sąžinės balso, sakančio jam: kur laki, ten ir lok!

Kam komisarams reikalingas draugas Zalpis

Jau iš senų laikų Rusų politikai vadovavosi obalsiu: Veliakaja, Nedelimaja Rusi! Kai kurie Rusijos carų net vadinami istorijų rankvedėliuose „Sobiratelii Zemli Russkoj“. Revoliucijos metu Sovietų komisarai neteko kai kurių šalių — pavyzdžiui, Lietuvos, Lenkijos, Latvijos ir tulų kitų. Dabar jie pradeda tvarkytis. Naturalu kad ima planuoti taipgi apie „Sobiranije Zemli Russkoj“. Ir manau didžiai nesuklysiu nužurdamas, kad pasklidusieji gandai apie planus kurti Lietuvių Sovietų Respubliką Minsko revoliucijai turi pamato. O jeigu taip, tai ir draugo Zalpio misija pasirodo esanti labai svarbi. Komisarų prijaukintiems lietuviams lengviau pasigauti lietuvius, nei kad patiems rusams. Žinote, ir laukinius slonius gauda pagalba prijaukintų.

Good bye

Draugo Zalpio išleistuvių vakarienėje dalyvavo apštus burys draugų ir svečių pritarėjų jo principams ir misijai, kuria jis vyksta Rusijon. Išmesnių jų svečių tarpe reikia visų pirma paminėti daktarą Graičuną, kuris, pasak „Vilnies“, net atitinkamą tokiai iškilmei spyčių pasakė. Buvo dainų, muzikos, nes, anot rusų pasakos, — „v boi idut s muzykoj“.

Draugai Zalpiui tapo įteikta

Geriausieji Parduodamas

Biskį daugiau negu du metai atgal, Budweiser Tikros Rusies Malt Syrup pasidarė geriausieji parduomui nuo krašto iki krašto. Ir tą priežastį galima pasakyti trimis žodžiais: Anheuser-Busch rusis!

Ir tas yra galimu todėl, kad mes reikalaujame, kad kas yra užtektinai del paprastų malts, nėra užtektinai del Budweiser Malt. Kiekvienas operavimas mūsų \$40,000,000 vertės dirbtuvėse yra prižiurimas Amerikos žymiausių salyklininkų — mūsų garantija rusies.

Iškepta su Budweiser Malt Syrup... duona, cookies, kėksai ir doughnuts yra skanesni ir geriau virškinanti.

ANHEUSER-BUSCH, St. Louis

Western Sales Corporation

1525 Newberry Ave. Distributors Chicago, Ill.

BM-69

dovana 25 dolerių. Koki ta dovana buvo, tikrai nežinau. Manau betgi, kad čemodanas. Ambasadoriaus juk reikia tvirtų ir erdvių čemodanų. Linkėdamas laimingos kelionės draugui Zalpiui, kaip turbut linkėjo Dr. Graičunas, pasilieku. —Reporteris.

SIUSKIT PER NAUJIESE PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Garsinkitės Naujienose

RUSISKOS IR TURKISKOS VANOS

To paties savininko priežiūroj per 30 metų. Mūsų motto: PATARNAVIMAS. Atdara dienomis ir vakarais. Moterims serdodj iki vidurnaktiui. Lietaus lafai, vanos ir prudas visada.

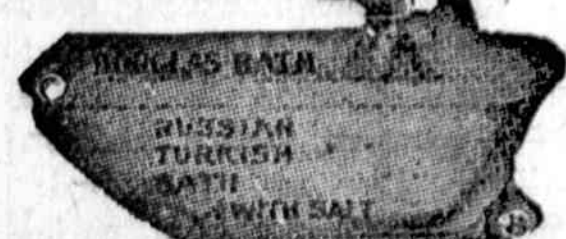
908 W. 14 St., 2 blokai į vakarus nuo Halsted St. Phone Canal 2544—2545

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Specialis Išpardavimas Birželio mėnesyje (June)

Refrigeratoriai

Didelis Atpiginimas

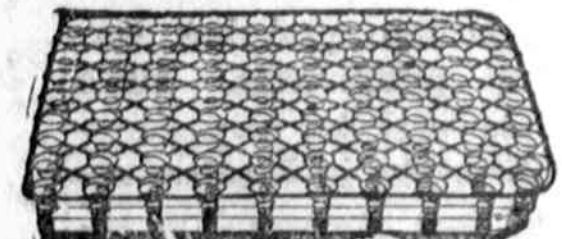
Paprastai
\$33.50

75 sv. ledaunė

3 durimis, šonai
icer stiliaus. Mais-
tui sandėlis ane-
meliotas. Specialiai

\$24.95

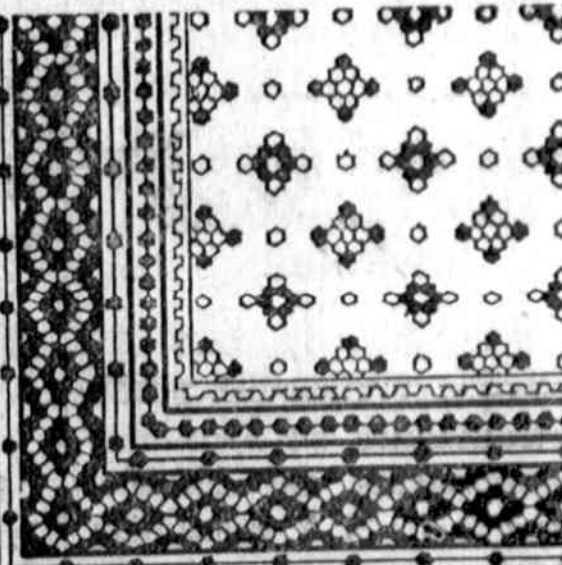
Didelis pasirinki-
mas parlor setų ir
kitų namams rei-
kalingų daiktų.

Dubeltavi Springsai

Su stipriais kraštais, stiprūs
viršai, buvo \$14.50, Dabar

\$8.50

Congoleum karpetai

9x12 tinkami į virtuvę arba
į valgomą kambarį. Labai
gražūs patrenai, su gražiais
apvadais; pilnai garantuoti.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621 So. Halsted St.

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Atdara utarninkais ir subatomis iki 9 val. vakare.

MARGUTIS

DAINOS IR JUOKAI!

Artisto ir kompozitoriaus — štukoriaus išėina visoki užrašymai su žodžiais ir gaidomis. Kas nori skaito, kas nori dainuoja, ale visi linksni kaip tik pažiūri į Margutį. Rašykis tuojau. Tik 75 centai į metus. Vėliau pabrangs. Naudokis proga. (Lietuvon: 1 dol. 50c.).

Red. Leidėjas:

ART. ANT. VANAGAITIS

3241 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Svarios, Grynos, Sveikos Gražios Akys

Yra Pulki žmogui Dovana
Murine Valo, Gydo, Atžviež-
na ir Nekenkia
Jums patiks jos
Knygtė "Eye Care" arba Eye
Beauty" Dykai

Tarp Chicagos Lietuvių

"Naujienu" ekskursija jau Klaipėdoje

Turėję smagią kelionę. Siunčia Amerikon sveikinimų

KLAIPĖDA, birž. 11. — Šiandien mūsų laivas "Lituanija" įplaukė į uostą ir jau svečiuojamės Klaipėdoje. Pasiekę Lietuvą visi sveiki ir pilnai užgandinti savo kelione ir visu patarnavimu, kokį turėjome kelyje iš laivo patarnautojų ir viršininkų. Kelionė buvo smagi ir įspūdinga.

"Dabar mano keleiviai išsiskaidė po miestą pasižiūrėti kaip viskas atrodo. Kaikurie gal čia pasiliks dieną-kita, kiti vyks į provinciją pas gimines. Visi sudėjo man glėbius sveikinimų ir labųjų, kad telegramu pasiųstų jums ir visiems, kas kam mylimas liko Amerikoje.

"M. Šileikis"

Tai tokią kablegramą prisiuntė Naujienu ekskursijos palydovas, p. M. Šileikis. Tuo pačiu kartu atėjo "Radio Letter" siųstas "Naujienu" iš vidurio oceano. Ši žinia motamai buvo paklydusi ir pasiekė mus tik į devintą dieną. Žinia keliavusi per Daniją, Kanadą ir, gal but per šiaurinį poliusą, ir tenai ve kas parašyta:

"Dabar mes plaukiame pačiam vidury oceano. Musų ekskursija susideda iš 150 asmenų — lietuvių. Turime geriausių fonių, malonumų ir įspūdių. Muzika, šokiai, baliai ir banketai kas dieną. Visi siunčiame jums pasveikinimus.

"M. Šileikis"

Si "Naujienu" ekskursija išplaukė iš New Yorko gegužės 29 d. po pietų, iš čia plaukė į Copenhagen, kur sugaišo apie 12 valandų, iš Copenhagen Klaipėdon, per Baltijos jures, pribuvo panedžio naktį. Vadinasi, pirmą "Naujienu" ekskursija jau vietoj, dabar rengiasi kita.

Petras Sarpalius

Kalbėjau vakarykštėse Naujienuose apie p-lę Sarpalių. Dabar norisi pasidalinti mintimis ir apie tą žmogų, kuris daugiausia yra atsakingas už jos pasiskyrimą, ėjimą ir pasisekimą muzikos darbe ir kuris, abelnai, nemažai prisideda prie auginimo gėlių mūsų muzikos dirvoje — apie p. Petrą Sarpalių.

P-nas Sarpalius yra gimęs Wanamie, Pa., ir yra vienas šešių brolių. Petro tėvas ir motina buvo dideli muzikos mylėtojai, tėvas griežtą smuiką, o motina mėgo dainas ir dažnai dainuodavo savo mažiesiems vaikams visokias liaudies dainas. Iš pat mažens Petras ir jo broliai buvo auklėjami muzikos ir rodos visi jų yra studijavę, daugiau ar mažiau, kokio nors muzikos šakoj. Petras, budamas dar jaunutis, apie 18 metų amžiaus, išlaikė tam tikrus kvotimus Ithaca, N. Y., gaudamas dvejų metų stipendiją Cornell Universitete, kur įsai lavinosi muzikos, svarbiausia smuiko. Sugrįžęs p. Sarpaliui atgal į Wanamie, kuris yra mažas anglies kasyklų miestelis ir kuriame nebuvo progos toliau lavintis. Dr. Jonas Šliupas patarė jam važiuoti Chicagon, kur buvo daugiausia progos lavintis ir kartu dalyvauti muzikališkam pasaulyje.

Ponas Sarpalius, nors ir Amerikoje gimęs ir augęs, savo siečia budamas tikras lietuvis,

greitai pradėjo dalyvauti lietuvių parengimuose Chicagoje, taip pat per 9 metus buvo narįs Edison Symphony Orchestra, 2 metu narįs Chicago Civic Symphony Orchestra, ir tęsė toliaus savo muzikos studijavimą. Įsai savo laiku buvo vedėjas Birutės ir Pirmyn Choro ir taip pat kelių vaikų draugijelių; net ir dabar yra Jau-nosios Birutės vedėjas.

Pas p. Sarpalių taip pat pasirodė gabumai kurybos darbe. Jo pirmutinė kompozicija dainai buvo "Už jurių, už marių mėlynių" — Jurgelionio žodžiai. Nors įsai turi parašęs nemažai dainų, kaip solistams taip ir chorams, tačiau tik dvi, "Vakaras" ir "Dukružėlė", yra išleistos spaudoje.

Paklausus p. Sarpalius, koki yra jo labiausiai mėgiami lietuvių poetai ir kompozitoriai, įsai atsakė: "Binkis, del to kad jo eilės yra music itself, ir Šimkus, del to kad jo muzika yra švelni, turėdama savyje daug Mendelssohn'o stiliaus".

P-no Miko Petrausko laikais prie Birutės, p. Sarpalius, dalyvaudamas Birutėje, susipažino ir vedė tuomet p-lę P. Kriškūkaitę, kuri taip pat dalyvavo Birutėje, kaip dainininkė ir vaidintoja, lavindama balsą pas p. Petrauską. Prieš penkerius metus p-nia Sarpalius mirė, palikdamas p. Sarpalių su keturiais mažais vaikais. Pas tris vyresniųjų nuo pat mažens pasireiškė linkimas prie muzikos. Pavyzdžiui, sunus Jonas, budamas dar tarp 3 ir 4 metų, tėvo išlavintas, griežtė šešias trumpas melodijas smuiku, o Birutė, budama tarp 4 ir 5 metų, klausydavo už durių repeticijų p-no Petrausko operetės, "Birutės", o išėjus dainininkams, atkartodavo tėvams dainas iš repeticijų ir gan teisingai. Iš pat mažens pas ją pasirodė muzikališki gabumai, ir nors visi p. Sarpalius vaikai yra muzikališki, tačiau dėl susidėjusių gyvenimo aplinkybių jis negali visus lavinti, todėl paskyrė p-lę Birutę kaip daugiausiai žadančią. Reikia admiruoti p-ną Sarpalių už jo pastangas ir pasišventimą lavinti savo dukrelę, ir linkiu, kad jo ir jos pastangos atnešų laukiamų vaisių.

Taigi pasirodo, kad musų tarpe yra daug žadančių talentų, yra ir tokių, kurie dėl trūkumų iš materialios pusės negali tobulinti savo talentų, kuriais atneštų daug gero ir keltų mūsų kultūrą. Del to reikėtų pagalvoti apie šį klausimą, pasirūpinti neleistis savo talentams stovėti vietoj, bet padėti jiems, kaip kitos kultūrinės tautos padeda saviesiems. Šiuo klausimu vėliaus.

—Nora.

Europiečiai ir musų "amerikontai"

Gera neatsimenu kokio šventų yra pasakyta: Jeigu kas tau uždrosia per veidą, tai kentėk ir pasiskubink atsukt kitą — tegul pleškina ir per antrą, o tau Dievas "atnagrads" už nužeminimą ir kančias. Tačiau mes visi "amerikontai", gyvendami šioje laisvoje Atlantiko pusėje, o ypatingai tie, kurie sąžiningai užsidirbame duonos kąsnį, nepavilijam sau per veidą, be reikalo pleškinti; atpenč, draudžiame ir korną paliesti.

Tą labai mėgsta daryti ypatingai "mandagus", labai "tak-tiški", iš anos pusės atvykę europiečiai — mėgsta mums pamokslus sakyti, moralus dėstyti. O jeigu mes vieną arba kitą žodelį pasakysime nepriekaištingai apie jų darbuotę, tai jie tuojaus mus randa grubiojais, neįsiskaitais inteligentais ir t. t.

Tai padarė kokio ten kulto skelbėjas, p. Visuomis, — ypatingai adresu naujieniečių, kurie iš tiesų gelbėjo jam pragyventi, kai jis čia atvyko su savo kermošiu. Nėgana to. Žiūriu aną dieną — "Naujienuose" rašo pamokslą p. Vanagaitis. Šį kartą mokina mus, kaip pasiųstą pianistą Juozavą į Vokietiją ir kartu, nežinia kodėl, duoda man vėją, kad aš pernai rašiau "Tėvynėje", jog tulų patirčių (kuriuos mums patiekia atvykę artistai) beklaustant reikia po kede lysti. Ir užbaigdamas p. Vanagaitis sako pasiūtydamas, jog tas "garsus kritikas, kuomet aš vadovauju Birutei, kaip apie mane ir mano darbuotę rašydavo".

(Pacific and Atlantic Photo)

P-lę Marion McAfee, Londono stenografė, sekmingai debiutavusi Londono didžiojo Covent Garden operoj.

rie iš tiesų gelbėjo jam pragyventi, kai jis čia atvyko su savo kermošiu. Nėgana to. Žiūriu aną dieną — "Naujienuose" rašo pamokslą p. Vanagaitis. Šį kartą mokina mus, kaip pasiųstą pianistą Juozavą į Vokietiją ir kartu, nežinia kodėl, duoda man vėją, kad aš pernai rašiau "Tėvynėje", jog tulų patirčių (kuriuos mums patiekia atvykę artistai) beklaustant reikia po kede lysti. Ir užbaigdamas p. Vanagaitis sako pasiūtydamas, jog tas "garsus kritikas, kuomet aš vadovauju Birutei, kaip apie mane ir mano darbuotę rašydavo".

Taip, tiesa, gerbiama; aš rašiau, kad tamsta esi nepamainomas prie Birutės asmuo, ir vėl tą patį pakartosiu; be to, labai norėčiau, kad tamsta ir vėl jos vadu butumei. Nepamainomas tamsta esi delto, kad dievuliai arba, geriau sakant, gamta suteikė tamstai daug gražių ypatybių ir muzikališkų bei artistinių gabumų. Labai gražių kompozicijų mums suteikė, gali išmokyti, supranti gerai sceną, esi geras režiseris; patsai tikrai artistiška vaidinti tulas roles, parašai kai kada gerų komedijų pritaikindamas muziką — štai delko aš tamstą pavadinau Chicagoje nepamainomu.

Bet, gerbiama, kodėl jūs pykstate, kada aš primenu jums, jog kai kurie tamstos kuriniai verčia lysti po kede, kuomet juos vaidina, ir prie kiekvienos progos man primeni, kad man tik rimti kuriniai ir muzika patinka? Visai ne. Aš gerėjausi jums, kuomet jūs davėt stebėtinai gerą charakterį rolėje "Keistučių"; buvot nepamainomas ir davėt daug rimtumo taip pat rimtose deklaracijose bei monologuose. Aš gerėjausi jums rolėje "Patašo", "Vokiečio", "Aušros Sunuose" ir kai pianu patys sau pritardami dainuojant apie "Barborą", "Reikia Tept" ir daugybę kitų. Bet aš pykau ir galėjau įsų talentų, kuomet jūs imdavote "moterį" su dzimdziais, paskui vaidinant jūsų parašytas "Tris sesutes mumsainiutes" ir nepersenai — "Juokudemiją". Na, ir kas tame blogo, brangūs, jeigu aš arba kitas korespondentas pasako, kad panašūs kuriniai nėra tikę scenai, ar kad p. Vanagaitis tai arba kitokiai rolei nedavė gero charakterio ar tipo? Rodos, tame pažeminimo jokio negalėtų būti ir nereikėtų tamstai, rašant apie pagelbėjimą kam, mane kabutėmis apkarunavoti.

Kaip viršų paminėjau, tamstos darbuotė "amerikontai" įvertino, ir aš esu vienas iš jų, ir linkiu tamstai naujoje leidžio rolėje geriausio pasisekimo musų tarpe. —Dailės Mylėtojas

Roseland

Pusžemaitis plusdavo per "Vilni" nepatinkamus jam asmenis tokiais bauriais žodžiais, kad net reikėdavo rausti skaitant jo korespondencijas iš Roselando. Dar kaip "navatniai" uždėdavo antgalį ant jų: "Visko Po Biskį". Skaitantieji "Vilni" ir jo tokias neva korespondencijas, sakydavo, kad gal jis priekabių turi prie nepatinkamų jam asmenų. Bet laikui bėgant pasirodė, kad jis kabinėjasi prie draugijų ir klubų. Pereitais metais jis per "Vilni" apšmeižė Lietuvių Politiską ir Pašalpos Klubą del išvažiavimo. Jis to šmeižo neatsaukė iki šiol. Dabar, pereitą šeštadienį, apšmeižė Lietuvių Auksinės žvaigždės Pasilinkiminimo ir Pašalpos Klubą. Štai kaip jis apšmeižė Klubą: "Stars boosteriai pirmoj vietoj turi ne sportą, bet laizybas; boosteriai, pasigavę tą tymą, daro spekuliaciją už klubo pinigų ir su klubo tymu."

Jeigu Pusžemaitis turėtų protą civilizuoto žmogaus, o ne puslaukinio, tai jis niekada ne-klausytų paskalų apie klubo boosterius ir jo tymą, bet stengtųsi ateiti ir patirti, kaip ištikrųjų yra. Pusžemaitis, medis rašai per suvargusią "Vilni", buk boosteriai daro spekuliaciją su tymu! Aš pats buvau daug kartų nuėjęs ir savo akimis mačiau, kaip klubo jauktas lošia basebolą Palmer parke, tai yra miesto parke. Tame parke yra policininkas, kuris prižiūri tvarką, ir jokio spekuliacijų ten nevalia daryti, nes yra uždrausta.

Bet kaip tas Pusžemaitis gali drįsti skleisti per "Vilni" tokias nesąmones prieš klubą? Jis ir "Vilnies" redaktorai žino. Žino ir klubas, kaip į tuos šmeižtus pažiūrėti. Aš gi šioje korespondencijoje norėjau atkreipti "N-nų" skaitytojų dėmesį, kaip nešvariai elgiausi Pusžemaitis ir tie žmonės, kurie talpina "Vilni" jo korespondencijas. —Žmogus.

Chicagos Lietuvių Navynologija

Rašo A. Vanagaitis

Biznis. —"Politika" ir...

Biznieriui progresuoja. Dugelis vertėsi labai gerai. Chicagoje milijonierių nėra, ale milijonus galėtų sudėti, jeigu reikėtų prieš ką nors pademonstruoti. Chicagos lietuviai dar milijonams nepribrendo — dar noksta. Vadinasi, ruošio neboli. SLA. New Yorke sulipdė milijoną iš Amerikos lietuvių, bet į tai neatsižvelgė Chicagos lietuviai. Ne-reikia abejoti, o manyti nėra ko, kad chicagiečiai nesudarytų keleto milionų "kapitalistiską organizaciją", kuri visą Chicago nusteibtų. Visi amerikonių laikraščiai mirgėtų "Lithuanian Millions" "bustinimu"... No, ar ne? O musų žmoneliai to

HIGHLAND SCREEN CO.
2310 W. 69 St. Tel. Republic 3558
Išdirbinėtojai visokių durų.
Specialio didumo darom pagal orderį
Išdam sietelius

Tel. Boulevard 0214
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados
patarnauju kuogeriausiai
M. YUSKA & CO.
4604 So. Paulina St., Chicago, Ill.

TEISINGAS PATARNAVIMAS
Perkam, parduo-dam ir mainom namus, lotus, farmas, taipgi ir visokius biznius.

P. SUROMSKI & CO.
Real Estate
3352 S. Halsted St.
Phone Yards 6751

nepermato. Jie nepermato gerresnio uždabio. Jie nežino, kad su milijonais galima uždirbti milijonus nieko nedirbant. Nereikėtų anksti kelti, vėlai gulti, automobilu daužytis po gatves, landžioti po "kitchenus", kelti "partes", kur šoka undynės su "Jievos siutais", nereikėtų pataikauti, meluoti, sukli ir kitokių "žbitkų" daryti.

Musų visi biznierių ir profesionalai, jeigu susiburtų į milioninę organizaciją, juk uždirbtų taip, kaip niekis, didesnę "pėdę", negu dabar kad uždirba. Bet čia kyla svarbiausias klausimas: kas valdys tą organizaciją? Kapitalas, tai galima greit suburti, bet į ke-no rankas? Vieno rankos tokios, kito tokios ir visų netokios, kokios galėtų vartyti tuos milijonus.

Keista, ar ne? Nekuris pamanyš, kad aš užgaulioju. Ne, mielasai. Ne tam plunksna braižo šiuos žodžius. Klausykite! Žmogaus gerumas ar blogumas, pareina nuo gyvenimo aplinkybių. Šiandien mes galime būti geri, jeigu viskas gerai sekasi. Gerumas-gi pareina nuo mus pačių. Jeigu mes norime gerai būti, mes buname. Kas-gi mums tai uždraus? Na, paimkime kad ir musų kultūrinį gyvenimą. Mes nuveiktume didelius darbus, atsižymėtume kitataučių tarpe, jeigu ne Lietuvos "perversmas", ne tikybos ir bedievybės, jeigu ne socializmas, komunizmas, tautizmas, "fasizmas", sandarizmas, federantizmas ir kitoks "izmas". Spjauk man į akis, jeigu tai netiesia! Visi tą žinome, visi suprantame, visi delto nukentame, bet akli-nematome tos spragos, per kurią išlystume į naują gyvenimą. Dauguma tvirtina, kad panašios "peštynės" palai-ko dar mūmyse lietuvių. Mano manymu, jeigu tik tokią lietuvių tegali palaikyti, tai tegul visai nepalaiko. Kas iš to, jeigu mes lietuviškai kalbėsime, skaitysime, dainuosime, etc. etc., jeigu mes, kaip alkani vilkų banda, dantis išgalandė, laukiame progos apiplėšti, apdraskyti... Kas iš tokios lietuviybės?

Tautybė, juk nėra "peštynių" įrankis. Tauta yra žmonijos atspara. Jeigu mes nežinome kas mes esame tautybėje, tai nežinome ir nesuprasime žodžio žmonija. Visos tautos sudaro vieną šeimyną—žmoniją. Atmesti tautybę nėra galima, nes be jos mes nesukursime kultūros, civilizacijos. Juk visi sieksime Aukščiausios Tobulybės ir nežinome Paslapties, bet ne visų tie siekiami yra kultūringi, o apie žmoniškumą ir kalbos negali būti. Jūs paimkite katalikus, socialistus ar komunistus: visi tai pačiai idėjai atsidavę, visi siekia vienybės, brolybės ir meilės, bet jų

"siekimo" priemonės labai skirtingos. Gražūs obalsiai, bet nekurių... "tikslas pateisina priemonę". Vieni: "akis už akį—dantis už dantį", kiti: — "kas į tave metė akmeniu—tu jam duona"... Ir vieni ir kiti vadovaujasi obalsiu.

Na, ar jie blogi žmonės, ar blogi jų idealai? Nieko panašaus. Visi geri, tik ne visi kultūringi. Čia, tai yra bedugnė, prieš kurią atsistoja musų lietuvis. Žodis kultura, mums yra svetimas ir jis tik dabar pradeda leisti šaknis į musų tautinį gyvenimą. Tik dešimtis metų, kaip mes įdiegėme savitos diega, kuris jau dygsta ir auga. Pasižiūrėkime į save, kas buvome prieš dešimtį metų, tai suprasime kas dabar esame. Jeigu mes nėsame kultūringesni, tai belieka mus čia į "Stock Yardus" nuvaryti... Todel, esant mums kitokiams, reikėtų kitoniškai ir gyventi. Kaip aukščiau minėjau apie biznį, reikėtų tą biznį suburti į vienatę. Jeigu nenori visi, tai bent dalis. Mums būtų daug didesnė garbė ir turėtumėme daugiau ambicijos, jeigu suburtume milioninį kapitalą ir eitume kartu su amerikonais bizniauti. Kiekvienas žino, kad kurioj šaly nėra biznio, tai nėra ir kultūros. Paimkite Ameriką, Angliją, Vokietiją —tos šalys valdo visą pasaulį ir jų kultura bei civilizacija užima pirmąją vietą ir yra siekiamas prie žmonijos. Pilnai tikiu, kad tos šalys atsieks tikslą, nes jų rankose yra viskas.

(Bus daugiau)

Pirkit nuo mūsų ocelio kal-nomis. Copper coil gatinis šildytuvus virtuvės boilerius, \$5.88- Klauskite Pono Musi.

Peoples Plumbing & Heating Supply Co.
490 Milwaukee Ave.,
461 N. Halsted St.
Haymarket 0075-0076

Gražiausias ir geriausias Automobilis žiais metais tai yra NASH
Pirk sau naują arba mainyk savo seną ant naujo per manę. Gausi teisingai ir mandagų patarnavimą.

JONAS ŠLEGAITIS
(Antonsen Motor Sales)
6716 So. Western Ave.
Phone Hemlock 8084

MURINIS arba MEDINIS
\$10 įmokėti — kiti lengvais iš-mokėjimais į 24 mėnesius. Musų specializmas yra budavoji-mas murinių ir medinių garadžių visokių stilių ir rūšių.

Pakeliame namus, padedame kon-krēt pamatus. Visoks cementinis dar-bas, perdurbame pavėjus ir sunpar-lorius. Mielu noru priduosime ap-skaitliavimą ant pareikalavimo—be užmokėsties. Mes einame visur, Chi-cagoje ir į priemiesčius. Prisiųskite savo vardą, adresą jeigu norite in-formaciją.

Quality Construction Co.
North Shore ofisas ir Yardai
119 Chicago Ave.
Evanston

Tel. University 3950 arba
Rogers Park 8270

AR JUMS REIKIA PINIGŲ?

1-2 ir 3 MORGICIAMS

Eighteenth Bond & Mortgage Organization

I. F. Dankowski, pres.

C. J. Dankowski, ižd.

1618 West 18-ta Gatvė

Tiktai \$5 Pilna Egzaminacija, \$5

Specialistas gydyme chronišku ir nauju ligų. Jei kiti negalėjo jums išgydyti, atsilankykite pas mane. Mano pilnas iš-gaminavimas atidengs jums tikrą ligą ir jei aš apsiimsiu jįs gydyti, sveikata jums sugrįš. Eikite pas tikrą specialistą, kuris neklaus jūsų kur ir kas jums skauda, bet pats pasakys po galutinio išegzaminavimo — kas jums yra.

DR. J. E. ZAREMBA

20 W. Jackson Blv., netoli State St.

Kambariai 1012, 1015, 1016. Imkit elevatorių

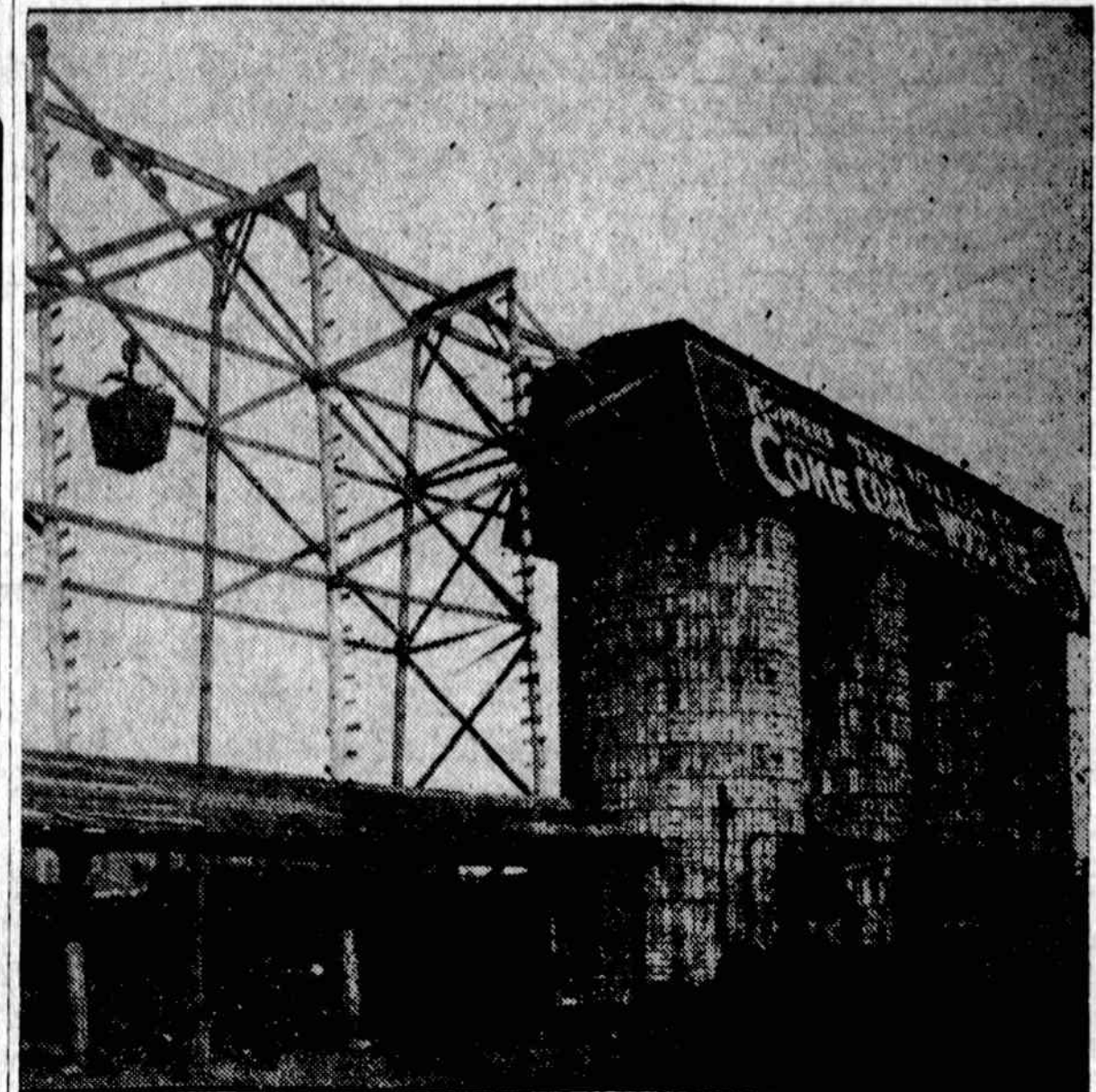
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro.

Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

PATARIMAS

Kiekvienas gyvena pagal savo geriausį išrokovimą, bet kaip kada gero draugo patarimas išėina ant naudos. Todel mes savo seniems ir busiantiems kostumeriams patariame, kad ateinančiai žiemai pirktumėt anglis anksti, nes pavasarį kainos yra prieinamesnės. Yra sprendžiama, kad linkui žiemos gali įvykti įvairių keb-lumų anglies industrijoj, todel ir kainos bus daug aukštesnės.

THE VILJA CO.

3700 So. Spaulding Ave.

Chicago, Illinois

Tel. Lafayette 2584

Ten ir iš
LIETUVOS
PER HAMBURGĄ
Su mūsų populiariais laivais
NEW YORK, ALBERT EINSTEIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUTE, RELIANCE,
CLEVELAND,
WESTPHALIA, THURINGIA
Puikus patarnavimas visose
klesose

\$203 IS NEW YOR-KO IKI KAU-NO IR ATGAL
Trečia Kles
Plus V. S. Revenue takas

Kelonė greitai ir pigia kaina
Del permto ir kitų informa-cijų kreipkitės prie viet-nių agentų arba prie

Hamburg-American Line
177 N. Michigan Ave. Chicago

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8586

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8586.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per laikraštį:

Vieną kopiją	8c
Savaitę	13c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Netuojan ir kitur užsienose [Atpirginti]:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pilnais pinigais apmokėti pinigais Money
Orderiu kartu su užsakymu.

NACIONALISTŲ INTERNACIONALAS

Paprastai manoma, kad internacionalizmas (tarp-tautiškumas) tai tik socialistų (ir kairėsių) už juos grupių skelbiama ideja. Visų šalių tautininkai socialistus kaip tik daugiausia už tai niekina, kad jie esą atsidavę "Internacionalui", o ne savo tautai.

Mes čia negvildinsime, ar internacionalizmas yra priešingas tautybei, nes apie tai jau buvo daug rašyta. Bet norime čia pažymėti tą faktą, kad tautininkai šiandien irgi turi savo "internacionalą".

Štai paimkime Lietuvos tautininkus: iš kur jie semiasi įkvėpimą savo "tautiškam darbui", iš ko jie mokinasi, ką jie pamėgdžioja? Nu-gi pamėgdžioja Italijos fašizmą! Voldemaro kelionė į Romą, jo susibūliulimas su Mussoliniu, jo pareiškimai spaudai — yra aiškiausi to įrodymai.

Dabar imkime kitą pavyzdį: Vokietijos nacionalistus. Vyriausias tos partijos laikraštis, "Kreuz-Zeitung" (Kryžiaus Laikraštis), Berlyne, neseniai idėjo straipsnį, kuriame Mussolinio valdžia yra šitaip garbinama:

"Tukstančių atvejais išniekinta ir dar daugiau kartų nesuprasta fašistinė Italija parodė pasauliui kelią, kaip demoliberališkas (vadinasi demokratiškai liberališkas. "N." Red.) atgyvenusios praeities protavimas turi užleisti vietą naujai valstybės santvarkai, kurioje vyriausiasis įstatymas yra ne liaudies, bet valstybės suverenitetas."

Matote: Vokietijos tautininkų akys Italijos fašizmas tai "kelio rodytojas pasauliui"! Ir tai, nežinurint, kad fašistinė Italijos valdžia žiauriai slėgia vokiečių kilmės gyventojus įgytose po karo teritorijose. Del šitų vokiečių persekiojimų nuolatos kyla aštriausių protestų Vokietijoje ir Austrijoje. Bet Vokietijos nacionalistai, nepaisydami to, kad juodmarškiniai smaigia jų viengencius, visticiek žiuri į Mussolinio despotizmą su didžiausia pagarba!

Ir ton pačion pusėn kreipia savo akis su vilčia ir pagarba taip pat ir daugelio kitų šalių karščiausieji "patriotai", tautininkai. Kas gi gali tad sakyti, kad tai nėra internacionalizmas?

Tiesa, tautininkų Internacionalas nėra kaip reikiant susiorganizavęs ir vargiai jį galės kada nors gerai susiorganizuoti, kadangi atskirų tautų nacionalistai nuolatos vieni su kitais vaidijasi. Bet jie visi turi bendrą ideją (fašizmą) ir jaučiasi vieni kitiems esą draugai.

Taigi, iš tiesų, internacionalizmas šiandien yra apėmęs visas sroves ir partijas, pradedant nuo pačių dešiniųjų ir baigiant pačiomis kairiausiomis. Tik ne visur jį yra vienodas. Socialistų internacionalizmas yra paremtas tautų lygybe ir broliškumu; jį yra artimiausias tam internacionalizmui, kuris reiškiasi mokslo ir meno srityje. O kitų srovių internacionalizmas remiasi didesniais ar mažesniais laipsnyje vienos tautos pavergimu kitai tautai. Toks yra internacionalizmas katalikų bažnyčios, kurią valdo italų kardinolų renkamasis "neklaidingasis" popas; toks yra internacionalizmas bolševikų, kurie visame kame pripažįsta pirmenybę Maskvos diktatoriams; ir toks yra internacionalizmas tautininkų, kurie laiko savo idealu fašistinę priespaudos sistemą.

Aišku, kad į "gryną tautiškumą" (jei kada nors buvo toks dalykas) žmonija jau nebegrįš, nes tautos šiandien negali gyventi apsitvėrusios viena nuo kitos Kinų sienomis. Ir taip pat yra aišku, kad anksčiau ar vėliau turės paimti viršų internacionalizmo rūšis, kuri daugiausia atsižvelgia į kiekvienos atskiros tautos teisę spręsti savo likimą. Fašistiškas internacionalizmas yra pats sau prieštaraujantis dalykas, todėl žmonijos progreso eigoje jį atsilaikyti negalės.

Apie Įvairius Dalykus

Rusijos auksas. — Prusijos šimtamčiai. — Keisti vabalai. — Demokratia ir demokratiškos įstaigos.

Walter Duranty, Amerikos korespondentas, kuris gyvena Maskvoj, rašo apie charistinės Rusijos auksą. 1922 m. Novikovas, admiralas Kolčako valdžios finansų ministeris, išleido knygą, kur paduodama daug įdomių faktų. Duranty pasiūdojo tais faktais, o taipgi informacijomis, kurias jam suteikė prof. Gotyč, žymus sovietų Rusijos ekspertas.

Prieš pasaulinio karo pradžią caro ižde buvo 1,600,000 rublių auksu. 1915 m. rudėn rusų valdžia pasiuntė per Japoniją į Londoną 650,000,000 rublių auksu, kad nedalidus talkininkų pinigams nuskukti.

M. Bark, Rusijos finansų ministeris, tuo laiku pabrėžė, jog auksas vyriausia yra skiriamas stabilizavimo fondui. Kokia dalis iš tos sumos pateko į Paryžių, — nėra žinoma. Bet nėra abejonės, kad dalį Rusijos auksą gavo ir Francija.

Idomu bus pastebėti, kad laike derybų nebuvo pakeltas klausimas apie 52,000,000 frankų auksu. Francijos valstybės bankas tvirtina, kad tas auksas karo pradžioje buvo depozituotas Petrograde. Tačiau sovietų valdžia sako, jog nėra jokių pėdsakų, kad tas auksas būtų patekęs į Petrogradą.

Kolčako valdžia persiuntė 5,000,000 rublių auksu į Stockholmą, tokiu būdu laike bolševikiško perversmo ižde turėjo būti 945,000,000 rublių. Bet pasak prof. Novickio, Kolčakui vėliau pasisekė užgriebti 645,000,000 rublių vertės auksą.

Likusieji 300,000,000 teko bolševikams, kurie einant Brest-Litovsko sutartimi sumokėjo vokiečiams 120,000,000 rublių. Kuomet Vokietija pralaimėjo karą, tai tą auksą atsiėmė Francija ir Anglija. Faktas yra tas, kad 120,000,000 rublių pasidalino tarp savęs Anglija ir Francija. Rusijai nebuvo grąžinta ir 650,000,000 rublių auksų, kurie 1915 m. buvo pasiūti į Londoną. Tokiu būdu ižde pasiliko 180,000,000 rublių, o Kolčako rankose 645,000,000.

Kolčakas pasiuntė į užsienį 194,000,000 rublių kaip mokestį už karo reikmenys ir davė 42,000,000 rublių palaikymui atomano Semionovo armijos. Kuomet Kolčako armija sumokėjo ir jis tapo nudaigotas, tai jo rankose esantys 409,000,000 auksinių rublių teko čekoslovakų legionui.

Nuo to momento prasidėjo romantiška auksa istorija. Čekai, kurie saugojo grobį, pradėjo kulti pasiaur banditai, tvirtindami, jog jie reprezentuoja įvairias Sibiro respublikas. Čekų sąrgyba tapo išužlyta ir metalinės dėžės, kuriose buvo sukratus auksas, išsprogdintos dinamitu.

Paaiškiai stengėsi kaip galima greičiau pasiglemžti auksą, nes jie žinojo, kad juos gali užpulti čekai ir raudonoji armija. Kiekvienas jų bandė pasiimti kiek galima daugiau auksą.

Jie sėmė auksą riekšutėmis ir kimšo į kišenių, kol juos užklupo čekai ir raudonarmiečiai. Jie tiek apsaugo, kad nieko nebepaisė.

Dauguma jų žuvo, bet kai kitiems pasisekė ir pasprukti. Kaip ten nebuvo, vienok bolševikai atgavo iš Kolčako iždo apie 400,000,000 rublių auksu. Tuo būdu bolševikų iždas padidėjo iki 580,000,000 rublių. Laikotarpį nuo 1919 iki 1921

m. bolševikai žymią dalį tų pinigų pasiuntė į užsienį. Prof. Novickis sako, jog 451,000,000 rublių buvo pasiūsta vien tik per Estiją ir 74,000,000 per kitas šalis.

Iš tų pinigų 41,000,000 rublių pasiekė Franciją, kur jie ir buvo išleisti supirkimui įvairių prekių.

Po to bolševikų ižde liko dar 55,000,000 rublių. Nemažą dalį tų pinigų gavo lenkai, latviai ir estai, kuomet bolševikai padarė su jais taikos sutartis.

Prusijos ministerių kabinetas išsiuntinėjo prašymus visiems valdininkams, kad pastarieji praneštų apie šimtamčius piliečius.

Apvaikščiojant šimtametes sukaktuves, premjeras paprastai pasiūnčia pasveikinimo laišką ir porcelėninį puoduką bei lėkštelę.

Per 1927 m. buvo išsiuntinėta 27 puodukai. O tai reiškia, jog tais metais 27 žmonės susilaukė šimto metų amžiaus.

Connecticut, New Jersey, New York, Pennsylvania, Maryland ir North Carolina valstijose gegužės pabaigoj pasirodė skėriai (saranciai). Tie skėriai yra labai idomūs, nes jie atsiranda kas septyniolika metų. Paskutinį kartą jie siautė tose valstijose 1911 m.

Gamtininkai su tokiu pat tikrumu laukė jų, kaip astronomai kad laukia saulės užtemimo. Tie keisti sutvėrimai atsiranda periodiskai — kas septyniolika metų. Senovėj prietaringi žmonės tvirtino, jog tų skėrių atsiradimas neša žmoniems visokias nelaimes.

Tie prietarai, žinoma, neturi jokio pagrindo. Gamtininkai patyrė, jog tikrenybėj tai nėra skėriai, ale taip vadinamos cikados, kurių yra bent kelios rūšys. Cikados paprastai ne daug blėdies tepadar. Jos pavojingos tėra tik jauniems vaismedžiams.

Gyvenimas cikadų yra labai idomus. Po šešių savaičių patelės medžių šakose ir lapuose pradeda dėti kiaušinėlius. Po to jos išgaista. Kiaušinėliai nuopuola ant žemės ir iš jų išsiivysto maži vabaliukai. Tie vabaliukai tuoj įsirausia į žemę ir prisikabina prie prie medžių šaknų. Juo tolyn, tuo jie rausiasi gilyn ir kartais pasiekia net 20 pėdų gilumo. Po žeme cikadų vabaliukai išbuna septyniolika metų. Per tą laiką jie, žinoma, auga. Beaugant jie bent šešis kartus numeta savo kevalą. Prabėgus septyniolikai metų jie išlenda iš žemės ir paskutinį kartą numeta kevalą. Po tos operacijos jie skubinaisi išliaužti į medį. Čia magišku greitumu įvyksat metaformaža: bėgu kelių valandų pas vabalus išauga sparnai ir jie išvirsta cikadomis.

Cikados apie šešetą savaičių gyvena ant žemės paviršiaus. Lėkdamos jos išduoda keistą užimą. Vasarai besibaigiant jos pranyksta ir tik, kaip jau buvo minėta, po septyniolikos metų vėl atsiranda. Cikada yra gan didelis vabalas, — apie pusantro colio ilgio.

San Antonio, Texas, įvyko moterų klubų konvencija. Tarp kitų konvencijoj kalbėjo prof. Max Handman, žymus ekonomistas ir sociologas. Savo kalboj jis pabrėžė tą faktą, jog žmonės neatsiskiria demokratijos principų nuo mašinerijos, kurios pagalba demokratija veikia.

Pionieriai, sakė jis, suprato, jog jų valdžios sistema yra bloga ir todėl reformavo ją.

Bet jų ainiui neįstengia to paprasto dalyko suprasti. Jie mano, jog kas buvo gera jų tėvams ir jų tėvų tėvams, tas turi būti gera ir jiems. Rinkimų tvarka ir teismai, kurie pilnai atsakė ukininkų ir mažų miestukų amžiumi, dabar atgyveno savo dienas, kuomet išsiivystė pramonė ir išaugo milžiniški miestai. Todel reikalingos yra naujos rūšies įstaigos,

kurios atliktų mūsų dienų sąlygomis. Demokratija tinkamai galės funkcionuoti tik tada, kuomet žmonės supras, jog nieko nėra amžino. Viskas mainosi, viskas bėga. Kas buvo gera savo laiku, to nebegalima pritaikinti mūsų dienų gyvenimui. O tai reiškia, jog negalima parašyti nei amžinos konstitucijos, nei amžinių įstatymų.

—K. A.

JUROS REIKSMĖ TAUTOS GYVENIME

Esmaitis

(Tęsinys)

Senovėje kai kurios lietuvių giminės (kaip: prusai, kuršiai) aukštaičiai ir žemaičiai sugelkėjo jūros prekybą. Pačioj juroj ir pajuriais jiems dažnai tekavo susidurti su normanais, o vėliau — su vokiečiais. Normanų puolimai nesunkiu būdu atremti, ir jie neįjungė lietuvių giminių į vieną bendrą valstybę. Ir puldavo normanai daugiausia lietuvių gimines papišėsim tikslais. Kuršiai ir prusai, nuo jų gindamiesi, stovydavosi pilis. Apie vieną tų pilių štai ką rašo senovės raštai:

Šveidų (normanų) karalius Olafas 853 metais atsidanginęs į kuršių kraštą su dideliu kariuomenės būriu. Olafas norėjęs smarkiai nubauti kuršius už tai, kad jie atsisakė mokėti duoklę ateiviams. Gyventojai atsižinoję apie normanų atvykimą, subėgė į Apulės pilį šogniti. Kasdien nuo ryto ligi vakaro bekovojant, praėję jiems aštuonios dienos, daug kovotojų iš abiejų pusių galvas padėję.

Svedai jau pradėję nusiminti. Norėdami sužinoti kuris dievas jiems galėtų padėti, jie ėmė burti. Jiems beburiant, pati pilis pasidavusi. Svedai pareikalavę iš piliečių daugybės auksų ir sidabro, pilį sunaikinę ir pasitraukę. Apulės pilies griuvėsiai ir dabar tebežyminų; jie yra už keliolikos kilometrų nuo Skuodo miestelio, prie Lubos upės.

Prusai ir kuršiai varė plačią prekybą. Jų gintarą žinojo senovės kulturingosios tautos tolimuose kraštuose: romėnai, graikai, punai ir kitos rytų tautos. Bė gintaro prusai ir kuršiai gabeno svetur kailius, paukščius, vaška, sakalus ir kt. Juros prekyba dažnai trukdydavo plėšikai. Su jais dažnai tekdavo kariauti, bet kartais pasisekdavo jie ir be karo, geruolu nulenkti, ir jie laivų nekludydavo. Tais senovės laikais daugiausia prekiauta su užjurių kaimynais: danais, švedais ir kt. Danai mainydavo gelumbę ir kitus audinius ant kailių. Vario, auksa, sidabro ir geležies lietuviai savo neturėjo; gabendavo tatau iš svetur, bet namie kaldavo ir lydindavo parsivežtuosius metalus. Vėliau turėjo ir savo geležies dirbtuvių Nalibokuose, Rudnioje ir įvairiose vietose, dabar tebevaadinamomis Rudomis, pav.: Viskio Ruda, Kazlų Ruda, Senoj Ruda ir kt.

Ilgainiui didžiosios upės, pav.: Dauguva, Nemunas, Visla, kuriomis galima iš jūros giliai pasiekti krašto vidus, buvo atsiduriosios vokiečių rankose. Išgalėję juroje ir minėtojų upių žiotyse vokiečiai sunaikino lietuvių laivybą, stabdė ir trukdė jų prekybą, neleidžiamai plėstis į vakarų užjūrį. Lietuviai menkiau buvo ginkluoti, negu vakarų Europos riteriai — kalavininkai ir kryžiuočiai; del to kovose ėmė viršyti vokiečiai. Ilgainiui vokiečiai įsigalėjo Dauguvos ir Vislos paupiuose, nuveikė prusus ir latvius ir ėmė veržtis į Lietuvos gilumą. Jiems įsigalėti čia padėjo tai, kad senovės lietuvių giminės buvo suskilusios į daugybę mažų valstybių (kunigaikštijų), kurios beveik neju-

to bendrų savybės reikalų. Tik lietuvių tautos branduolys — aukštaičiai ir žemaičiai sugelkėjo suburti jėgas ir susimesti į stiprią valstybę. Bet ir čia, susikovę del to, kam Lietuvos valdžia turi tekti, dažnai leisdavo kaimynams įsikšti į savo vidaus reikalus; Jėgaila, Vytautas ir kiti senovės didvyriai nemokėdavo baigti namie svarbių kovų: jie vadžiojo prieš vienas kitą didžiosios Lietuvos priešininkus — vokiečių kryžiuočius. Didieji Lietuvos kunigaikščiai nesuprato, kurią reiksmę Lietuvai turi jura. Daugeliu jų nė nerupėjo ir lietuvių tautos reikalai. Užnot visais jėgas įtempus kovai su kalavininkais ir kryžiuočiais ir išstumdus juos iš Baltijos pajurio, didieji Lietuvos kunigaikščiai veržėsi į rytus, kur kova buvo pasyvesnė; pasigrobę kur kas didesnius rusų plotus, negu pati lietuvių tauta kad apėrė, juose žudė ir gaisino geriausius savo jėgas: gabiausias karo vadus ir administratorius siųsdavo valdyti rusų kraštų; ten tie lietuviai kunigaikščiai kariai ar valdininkai veikiau rusėdavo, nutoldavo ir atskildavo nuo lietuvių kamieno.

Neprikli Lietuva susisieks su Baltijos jūra daugiau kaip 90 kilometrų — nuo šventosios upės ligi Nemuno žiočių. Šiame pajuryje Lietuva turi du uostus: vieną — Klaipėdoje, antrą — šventosios upės žiotyse. Pastarasis dar nevisai baigtas statyti. Šiaip jau visu plotu Baltijos jūros pakraščiai žemi, negilus, ir laivai negali priplaukti arti kranto; iplaukia jie tik į uostus. Klaipėdos uostas įkurtas prie kuršių įlankos, kuri atskiria nuo Baltijos jūros sąsiauriu — žemės juosta kokių dviejų kilometrų pločio. Tą juostą vadina Kuršių nerija, o pačią įlanką — Kuršių mariomis. Nerija nutysusi tarp jūros ir Kuršių marių daugiau per 95 kilometrus. Lietuvai priskirta vien šiaurinė nerijos dalis, ligi Nidos miestelio; Vokietijai teko pietinė nerijos dalis. Visoj nerijoje gyvena lietuviai, jie verčiasi žvejyba.

Klaipėdos uostas įkurtas žieminiame Kuršių pajuryje, kur nerija skiria nuo sausumos sąiauritis sąsiauris, kokių 5—6 metrų gilumo. Klaipėdos uostas turi du švyturių; jame yra keletas dirbtuvių: laivų, geležinkelio dalykų, muilo, celuloido ir kt. Prieš Didįjį karą Klaipėda varė labai didelę miškų prekybą. Dabar, neturint santykių su Rytu Lietuva ir plačiais Rusijos plotais, ši prekyba žymiai sumažėjusi.

Klaipėdos miestas labai senai įkurtas: pradžioje tat būta kuršių uosto; XII amžiuje vokiečiai jį buvo praminę Marienburgiu, o vėliau — Memeliu; iš pradžių Klaipėdą savinosi vokiečių kalavininkai, paskui — kryžiuočiai. Daug kartų miestas buvo sugriautas ir sugedintas lietuvių kovose su vokiečiais; sunaikintas jis buvo ir 30 metiniame kare; o 1813 ir 1914 m. Klaipėdą bandė imti rusai.

Be Klaipėdos lietuvių dar turi pasistatę kitą uostą — šventosios žiotyse. Šis uostas skiriamas žvejų reikalams. Dabar, kol Lietuvos žvejyba neorganizuota, šventosios uostas atrodė tuščias. Pats šventosios uostas dar nebaigtas; dar nepravesta į jį geležinkelio šaka. Bet ateityj, kai visif Lietuvos keliai susidurs šventosios ir Klaipėdos uostuose ir visos prekės ims plaukti į juodu, tai šventosios uostas turės suvaidinti didelį vaidmenį Lietuvos gyvenime. Veikiai tuščiame gryną smilčių krante išdigs ir išaugs miestas, kuris savo dydžiu ir grožiu pralenks kitus Lietuvos miestus. šventosios upė bus pagilinta; jos krantai sutvarkyti; o jos vandenys stovės daugybė laivų laivelų.

Baltijos jura tėra didžiulio Atlanto vandenyno dalis. Daugybė upių iš visų šalių teka į Baltijos jūrą ir sunėša daug gėlo vandens. O su Atlanto vandenynu Baltijos jūrą tejungia labai siaurais sąsiauriais. Del to Baltijos jūros vanduo daug skaidresnis ir gėlesnis už vandenyno ir daugelio jūrų vandenį; žemių pakraščiuose jį gali gyvuliai gerti. Kuršių marių vanduo dar gėlesnis, negu kitur, nes ši vieta lyg uždaryta nuo Baltijos jūros, ir vien vakariniai vėjai tepripučia į ją suresnio vandens iš jūros.

Šiaurėje Baltijos jura žiemą užšala gana storu ledu; vasario ir kovo mėnesiais galima ro-gėmis važinėti. Bet pietų pakraščiu Baltijos uostai beveik niekad neužšala. Pavasarį didelės ledų lytys plaukia iš šiaurės ir tirpdamas ilgam laikui atšaldo mūsų krašto klimatą.

Ir Kuršių marios žiemą dažnai užšala, nes jų vanduo labai gėlas, ir jos visai negilos: pietuose siekia 10 metrų, o žiemuose — 2—4 metrų; tiesa, yra ir tokių vietų, kurios siekia 16 — 21 metro gylis. Bet didieji jūros laivai negali plaukioti Kuršių mariose. Ir pati Baltijos jūra nelabai gili; paprastai ji negilesnė per 60—150 metrų, nors yra vietų iki 200 metrų gylis, o vienoj vietoj, netoli švedijos krantų, Baltijos jūros gylis siekia 463 metrų.

Nors Baltijos juroje daug yra tokių vietų, kur laivams sunku plaukioti, betgi ši jura yra labai svarbi mūsų tautos gyvenimui; ji sudaro parankų, platų tiesų ir pigų kelią susisiekti su kitomis valstybėmis ir su visu pasauliu.

Baltijos jura veikia visą Lietuvos klimatą. O kad nuo klimato pareina augalų, gyvulių įvairumas, auglius, gausumas ir jų veislės, tad Baltijos jura veikia ir mūsų žmones: nustato jų orųj ir vidujį veikslą, sveikatą, ištvermę, vikrumą, nuotaiką, būdą, sumanumą ir kt.

Lietuvoje dažniausia pučia vakariniai vėjai. Pačiame Baltijos pajuryje tie vėjai esti daug smarkesni, negu toliau nuo jūros. pav.: Rytų Lietuvoje. Pajuryje vakarų vėjai kartais virsta smarkiausiomis audromis, kurios rauna medžius iš šaknų, arba nugriauna trobas. Toliau nuo jūros oras videnesnis ir nebetoks drėgnas, kaip pajuryje.

Oro drėgmę gausumo atžvilgiu Lietuva sudaro Europos vakarų ir rytų vidurį. Daugiausia drėgmę atpučia vakarų vėja. Vidutiniškai mūsų krašte oro drėgmę iškrinta per metus apie 670 mm.

Pajuryje pavasaris prasideda kiek anksčiau, negu toliau nuo jūros. Bet kartais nuo jūros ir šalnos eina; jos pakanda anksti išdygusius augalus, arba jau pražydusius žiedus.

Lietuvoje augalų kovo mėnesį pražydi apie 1/15, balandžio — 1/20, gegužės mėn. — 1/4, birželio mėn. — 1/3, liepos — 1/5 ir rugpjūčio mėn. — 1/10 visų augalų.

(Galias)

ATEJO "Kultūros" No. 4. Kaina 45 centai. Galima gauti "Naujienose".

Tarp Chicagės Lietuvių

Chicagos ir apelin- kės suvažiavimas

Birželio 24 d., apie 11 val. ryto, Chicagos ir apelininės visų pažangūs lietuviai suvažiavo į Černauso daržą, kad pasimatytų, pasikalbėtų ir kartu pasilinksmininti su savo draugais. Čia bus galima susitikti ir su tokiais savo pažįstamais, su kuriais negalima niekur kitur susieiti.

Į šį suvažiavimą rengiasi visas Gary, Indiana; sako, kad jau pasisamdė keletą busų; Indiana Harbor taipgi organizuojasi; Hammond, Ind., South Chicago žada padaryti naujienaiams suraiz; Waukegan, Kenosha — irgi ką tai planuoja.

Butų gerai, kad pranešė Naujienų piktiko rengimo komisijai apie skaitlių žmonių, idant komisija galėtų iš anksto prirengti daržą vietą ir sutvarkyti taip, kad visi galėtų linksniausiai praleisti laiką. Rengimo komisija norėtų, kad šis Naujienų piknikas būtų kaip ir lietuvių paroda Chicagoje.

Iš golfinkų išva- žiavimo

Kaip sakė, taip ir padarė golfinkai; susitarė jų būncius ir nuvažiuoti pereiną sekmdieną į p. Grigo farmą paviešėti. Jau jeigu reporteriai gali važiuoti į farmas, tai jau golfinkams nėra ko nei kalbėti — jiems čia ne pirmas kartas lankytis. Tiesa, korespondentas dar tik pirmą kartą lankėsi ir gali pasakyti, kad firma yra graži iš daugelio atžvilgių. Joje būtų galima ir golfo links įtaisyti, ir rezortą padaryti, ir išvažiavimams gera vietelė geriams žmonėms. Ežerėlis tykiai tūno vakaro metu, o medžiai tarytum sargai aplink jų sustoję stovi, kad niekas artyn neprieitų; jie stovi ežero, kaip Smetona su Voldemaru tautos sargyboje. O vakaro tykumas, rodos, anot, Algirdo... „ir medžių kiaušiai nutilo“, kaip čerėpokai kūkuoja iškišę galvas iš ežero.

Bet, manau, reikia pasakyti ką mes ten veikėm ir kas ten mūsų buvo nuvažiuavę. Iš didesniųjų golfo šulų buvo: L.G.K. prezidentas, sekretorius, „pro“, korespondentas, „žemės ir Namų“ redaktorius, ir inž. Augustinavičius, kaip sveciai. Buvo ir šiaip svečių ne golfinkų. Kas gi nemėgsta, jei tik gauna p. Grigo pakvietimą, atvažiuoti į tokia graži vietelė?

Nuvykę tuoj leidomės apžiūrėti farmos ir naminių paukščių. Gi kai kurie net pradėjo konfiskuoti vištų kiaušinius. Po to patraukėm į paežerę prie vandens. Luotelis, kuriam reporteriai ką-tik neprigėrė, stovi ant kranto. Bet už tai mes suradome kitą luotelį, kuris ne skęsta. Na, ir kai kurie pasiėjo išilgai ežero. Gi kiti, būtent Bruno ir p-lė Griniūtė, pradėjo prieš saulę virti kiaušinius, ir reikia pasakyti, kad kiaušiniai greit išvirė. Kiaušiniai, švieži kiaušiniai, geri kiaušiniai. Na, o kur sviestas ir naminiai agurkai iš Chicagos, vieno žemaičio raugyti? Ir dar prie to atsirado gėrimo, kurį aną metų gėrė žmonės, kai prohibicijos laikų nebuvo, Galilejos veselijos. Pusryčius atlaikę, laukėm pietų ir daugiau svečių. Štai ir Dr. Karalius su savo žmona ateina į paežerę, ir p. Janus ir daugiau. Einame pietų. P-as Grigas davė provizijos, o Jultė ir p-nia Karalienė sufiksino golfinkams skanūs pietus. Laikė pietų

buvo dainų ir kalbų. Be to, Dr. Karalius turėjo parašęs eiles, skirtas p. Grigui, kuriose ytin gražiai kalbama apie golfa ir busimus toj farmoj golf links. Gaila, kad korespondentas negalėjo šiuo tarpu tų eilių atspausdinti. Bet prie progos gal kada nors vėliau pasiseks tatau padaryti. P-as Grigas trumpai padėkojo už eiles ir pareiškė, kad jam yra malonu turėti pas save svečiuose golfinkus ir kad, su visų pritarmu, jis stengsis patenkinti golfinkų pageidavimus.

Gražioj vietoj ir linksmoj kompanijoj laikas greit bėgo. Netruko ir vakaras ateiti. Ir tamsios nakties lydimi p. Čeponio Auburne patraukėm Chicagos link.

Kreditas už surengimą šio išvažiavimo priklausė L.G.K. iškilnių rengimo komitetui ir ypač pp. Menui ir Grigui.

—L.G.K.K.

PRANEŠIMAI

“NAUJIENŲ” BENDROVĖS SUSIRINKIMAS.
Ketvirtadienį, birželio mėnesio 14 d. š. m. įvyks Wicker Park svetainėje (240 W. North Ave.) visuotinis „Naujienų“ Bendrovės šerinkinių susirinkimas. Šerinkiniai yra prašomi atnešti su savim savo akcijų sertifikatus (šerūs), o kurie turi įgaliojimus (proxy) nuo kiti šerinkinių, tai atnešti tuos įgaliojimus. Susirinkimas prasidės kaip 7:30 val. vakaro. Svetainės durys bus atdaros nuo 7 val. vakaro, kad šerinkiniai galėtų laiku susirinkti.

Nora Gugis,
„Naujienų“ Bendrovės Sekretorius

West Side. Nepaprastas išvažiavimas, rengia Dr. Vinco Kudirkos draugija basket pikniką Černauso daržą, No. 1 Lyns, Ill., nedėlio, 17 dieną birželio, 1928. Geistina, kad merginos ir moterys pagamintų valgius. Bus visokie žaismai ir gros lietuviški muzikantai.

Rengimo Komisija.

Draugystė Rutos No. 1. priešpusmetinis susirinkimas atsis bus sedoj, birželio 13 dieną, 7:30 val. vakare, Lietuvių Auditorium name, 3133 So. Halsted St. Valdyba.

Draugystė D. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto rengia didelį pikniką, nedėlio, birželio 17 d., 1928, Evergreen farmoj, West Main St., St. Charles, Ill. Sirdingai kviečiame St. Charles ir apelininės lietuvių atsilankyti.

Rengimo Komitetas.

Draugystės palaimintos Lietuvos mėnesinis susirinkimas įvyks trečią dieną 13 dieną birželio, 7:30 valandą vakare, Chicago. Lietuvių Auditorium svetainėje, 3133 S. Halsted St. Gerbiami draugai! malonėkite visi laiku libuit, nes turim daug svarbių reikalų dėl aptarmio.

Rašt. Kaz. J. Demereckis.

S. L. A. 6. apskričio transporto komisija, prašo atsiųsti visų kuopų delegatų važiuojančių į seimą, užsakyti vietą ant traukinio. Mes turim užsakę atsiųsti karą (vaoną). Todel kiekvienas delegatas sutauptys \$11.15 kelionės išlaidų, abi pusės. Bilietas iš Chicagos į Baltimore \$44.45 „sleeper“, atskairai viršutinis \$6.00, žemutinis \$8.25 viena pusė. Taipgi kviečiame. Kenosha, Racine ir kiti Wis. miestų kuopų delegatų prisidėti prie mūsų ekskursijos. Užsiskant bilietą prašom prisistūti ir rankpiginis. Kreipkitės pas S. L. A. 6-to apskričio pirm. G. J. Stungis, 4111 So. Rockwell St., Telefonas Lafayette 9210.

A + A

ALBINAS S. PANVEZIS

Persikyrė su šiuo pasauliu pirmadienį, birželio 11 dieną, 12 valandą naktį, 1928 m., su laukės 33 m. amžiaus, gimęs Lietuvoj, Zalankos vienk., Papiilio parapijos, Biržų ir Pasv. apskr. Paikio didele nuliudime moterį Daratą ir dukterį Ellis 6 metų, seserį Petronelę, švogerį A. Grunckį ir pussele, Emilią Masienę, Lietuvoj tėva, motiną ir du brolius, Joną ir Antaną. Kunas pašarvotas, randasi 3238 S. Halsted St. p. Radžiaus koplyčioj.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birželio 15 dieną, 2 val. po pietų iš koplyčios bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi A. A. Albino S. Panvežio giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Moteri, Duktė ir Gimines.

Laidotuvės patarnauja graborius J. Radzius, Tel. Canal 6174.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Graboriai
S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuvėse kuopigiliausi. Reikale medžiū atsiųskite, o mano darbu būsite užganėdinti.
Roosevelt 2515-2516

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Musų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale, visuomet esti sanžiningas ir nebrangus, todėl kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvės patarnauja geriau ir pigiau negu kiti, todėl, kad priklausau prie grabų išdirbėto.
OFISA S:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
S K Y R I U S:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Tel. Roosevelt 7532
S. M. SKUDAS
GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Nuliudimo vglandoje suteikiame geriausį patarnavimą. Palaidojima atliekame rupestingai ir gražiai; būsite pilnai patenkinti.
1911 Canalport Ave., Chicago.

Lietuvės Akušerės
Phone Victory 4952
MRS. A. JARUSIS-KAUSHILLAS
AKUŠERKA
3252 South Halsted Street
Viršui Universal State Bank
Moterys ir merginos kreipkitės su reikalais nuo 12 iki 8 vakaro. Kitu laiku pagal sutartį.

A. Vidikas-Lulevich
AKUŠERKA
3101 South Halsted Street
Kampas 31-mos gatvės
Phone Victory 1115

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pennsylvania valstijos ligonbūdoje. Sąžiningai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laikė gimdymo ir po gimdymo. Už dyką patarnavimas, dar ir kitokiose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės, o rasi site pagelba. Valandos nuo 8 ryto iki 2 v. po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Akių Gydytojai
Jei abejojate apie savo akis, eik pas
Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST

Phone Boulevard 6487
4649 South Ashland Avenue
ir 805 East 47th Street
Phone Kenwood 1762
Praktikuoja 20 metų

Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
Lietuvis Akių Specialistas
3265 So. Halsted St.
Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1

Akių Gydytojai
Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoj vietoj
DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svalgimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamų akių karčių, atitaiso kraujas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialia atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj 10 iki 12 val. po pietų.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme akinii del visokių akių
John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

LIETUVIAI DAKTARAI
DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 South Morgan Street
Tel. Boulevard 2160
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandai vakare
DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Res., 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8. Nedėlioj 10-12 d.

Ofiso ir Res. Tel. Boulevara 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 South Wallace Street
Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
Gydytojas ir Chirurgas
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.
Dr. J. J. Kowarskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Res. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

Res. 6660 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Phone Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Telephone Hamock 0066
DR. B. J. ROTH
LIETUVIS DENTISTAS
X-Ray Laboratorija
7054 S. Western Ave.
Ofiso Valandos: 9:00 A. M. iki 12:00
1:00 iki 6:00 P. M. 6:00 iki 8:30 P. M.
CHICAGO
Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENTA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Avenue
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Tel. Victory 7188
Rez. Tel. Hemlock 2615
DR. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted St.

A. L. Davidonis, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Lietuviai Daktarai
A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.
Ivairūs Gydytojai
Res. Telephone Plaza 3200
DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2-4 po pietų ir 7-9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6363
Ofiso Tel. Victory 6998
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vakare
Nedėliomis ir šventadi. 10-12 diena

LIETUVIAI DAKTARAI
A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
Valandos: nuo 9 iki 11 v. ryto
nuo 6 iki 9 val. vak.
Ivairūs Gydytojai
Res. Telephone Plaza 3200
DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 So. Loomis Street
Kampas 18th St.
Val. 2-4 po pietų ir 7-9 val. vakare
Telefonas Canal 1912
Residence Tel. Fairfax 6363
Ofiso Tel. Victory 6998
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vakare
Nedėliomis ir šventadi. 10-12 diena

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sėdros vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutartį
GYDO
Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų
senas žaizdas, ligas rectal
Dr. J. W. Beaudette
VIRŠUI ASHLAND STATE BANKO
1800 So. Ashland Ave.
Val. 1 iki 4 po pietų
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 v. po pietų
TELEFONAS CANAL 0464

DR. G. L. MADGE
DENTISTAS
Dykal egzaminacija. Be skausmo ištraukimas
Valandos: 10-12, 2-4 ir 6-9
4930 W. 13 St., CICERO
Tel. Cicero 49
DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metai
Ofisas
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois
Specialistas džiuvos
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2380

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —
Gera lietuviams žinomas per 26 m. kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujaisius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Diena: Canal 3110
Naktį So. Shore 2238, Blvd. 6488

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: Nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3241 South Halsted St.
Tel. Victory 0562
7-9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėnyčios
JOHN B. BORDEN
(John Bagdziūnas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 West Adams St. Room 2117
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 7-9
Telephone Roosevelt 9090
Namų Telefonas Republic 9600

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
3335 So. Halsted St.
Tel. Yards 0141
Galima matyti vakarais, sulgy pa skyrimo telefonu
John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas
Lietuviai Advokatai
2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2532
Valandos 9 ryto iki 8 vakare
Sėdros di Pėnyčioj nuo 9 iki 6
Nedėlioj nuo 11 ryto iki 1 v. p. p.

Advokatai
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2973
Namų Tel.: Hyde Park 3895

CLASSIFIED ADS.
Educational
Mokyklos
REIKIA VYRŲ IŠMOKINIMUI AUTOMOBILIŲ AMATO
Praktiškos instrukcijos, darbas kol mokinsitės ir dar geresnis kaip išmoksite. Mokykla dienomis ir vakarais. Atsilankyt arba reikalaukit aplikacijos.
FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL
2040-42 Washington Blvd.
GREITAI IR PIGIAI
IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai išbaigiamą pradinį mokslą į devynis mėnesius; aukštesnį mokslą į vienus mėnesius. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstančiai lietuvių įgijo mokslus. Ateikite įsirašyti šiandien ir juma padėsim įsigyti abėklę mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abėklai ir visose mokslo šakose apsišvietę.
Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. Olekas, Mokytojas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Miscellaneous
Ivairūs
LIETUVIŲ ATYDAL
Pavasariui ir vasarai ba dykit cream-earth soil ant savo žolės ir kvietkų \$5 jardu arba \$1.75 bušeliui. Taipgi krumeliai. Reikalaukit veltui knygutes: kaip užlaikyti daržą.
OTTO WITBOLD NURSERY
6755 Lolita Ave. Palisade 5220-2172
GEROS, riebios juodžemės galite pirkti pigiai, del savo daržo, pievos ir t. t. \$7 už lodą taipgi "fillings". Šaukit Newcastle 2818.

Business Service
Biznio Patarnavimas
AR JUSU MALEVOJIMAS IR DEKORAVIMAS ATLIKTAS EKSPERTU? NUO VALANDŲ ARBA KONTRAKTINIS DARBAS.
J. J. SHAKENMAER,
949 MILWAUKEE AVE.,
BRUNSWICK 7397.
Bridgeport Painting & Hardware Co.
Malevojam ir popieruojam. Užlaktom maleva, popiera, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
Phone Victory 7261
J. S. RAMANONIS, Sav.
TAISOME kaminus, 3 prakturimus užtaisome už \$3. Darbas garantuotas.
C. MOSER,
625 West 48th Pl. Yards 1034
KAM MOKETI CASH? Įsiveskit į savo namus plumbingą arba apšildymą tuojau, be įmokėjimo, ir 24 mėnesius išmokėjimui. Taipgi pertaisome laimę pigiai. Tel. Calumet 3688.
MES pastatysim ant jūsų loto bile koki bungalov arba flatin namą tik biški įmokėjus, kitus kaip randa. Atsišaukit bile kur Chicagoj arba iš priemiestukų. Apskaitliavimas veltui.
ERNEST FORS,
2446 N. Avers Ave., Spaulding 8920
Cementinis Darbas
Visokios rūšies. Pamatai, cementiniai blokai, namų pakilimas, skiepy grindys, garažai ir visokios pertaisymas. Specialūs kainos tik del 30 dienų. Jei norite, lengvais išmokėjimais. Atsišaukit arba rašykite. Dykal apskaitliavimas.
MR. A. CLOVE
920 N. Mozart St.
Brunswick 7354
2 METAMS IŠMOKĖJIMUI NIEKO NEREIK ĮMOKĖTI
Moderniškas plumbingas ir karšto vandens apšildymas įvedamas nupigintomis kainomis. Geras ir garantuotas darbas, pigiai. Mes atsišaukiam bile kur Chicagoj ir priemiestuose. Šaukit šiandien, greitas patarnavimas.
641 E. 63rd St. Midway 0673-3904
10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykal apskaitliavimas. Kedzie 5111.

Advokatai
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij:
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2973
Namų Tel.: Hyde Park 3895

CLASSIFIED ADS.
Educational
Mokyklos
REIKIA VYRŲ IŠMOKINIMUI AUTOMOBILIŲ AMATO
Praktiškos instrukcijos, darbas kol mokinsitės ir dar geresnis kaip išmoksite. Mokykla dienomis ir vakarais. Atsilankyt arba reikalaukit aplikacijos.
FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL
2040-42 Washington Blvd.
GREITAI IR PIGIAI
IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai išbaigiamą pradinį mokslą į devynis mėnesius; aukštesnį mokslą į vienus mėnesius. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tūkstančiai lietuvių įgijo mokslus. Ateikite įsirašyti šiandien ir juma padėsim įsigyti abėklę mokslą. Savo buvį žymiai pagerinsite, kai busite abėklai ir visose mokslo šakose apsišvietę.
Amerikos Lietuvių Mokykla
J. P. Olekas, Mokytojas
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Miscellaneous
Ivairūs
LIETUVIŲ ATYDAL
Pavasariui ir vasarai ba dykit cream-earth soil ant savo žolės ir kvietkų \$5 jardu arba \$1.75 bušeliui. Taipgi krumeliai. Reikalaukit veltui knygutes: kaip užlaikyti daržą.
OTTO WITBOLD NURSERY
6755 Lolita Ave. Palisade 5220-2172
GEROS, riebios juodžemės galite pirkti pigiai, del savo daržo, pievos ir t. t. \$7 už lodą taipgi "fillings". Šaukit Newcastle 2818.

Business Service
Biznio Patarnavimas
AR JUSU MALEVOJIMAS IR DEKORAVIMAS ATLIKTAS EKSPERTU? NUO VALANDŲ ARBA KONTRAKTINIS DARBAS.
J. J. SHAKENMAER,
949 MILWAUKEE AVE.,
BRUNSWICK 7397.
Bridgeport Painting & Hardware Co.
Malevojam ir popieruojam. Užlaktom maleva, popiera, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
Phone Victory 7261
J. S. RAMANONIS, Sav.
TAISOME kaminus, 3 prakturimus užtaisome už \$3. Darbas garantuotas.
C. MOSER,
625 West 48th Pl. Yards 1034
KAM MOKETI CASH? Įsiveskit į savo namus plumbingą arba apšildymą tuojau, be įmokėjimo, ir 24 mėnesius išmokėjimui. Taipgi pertaisome laimę pigiai. Tel. Calumet 3688.
MES pastatysim ant jūsų loto bile koki bungalov arba flatin namą tik biški įmokėjus, kitus kaip randa. Atsišaukit bile kur Chicagoj arba iš priemiestukų. Apskaitliavimas veltui.
ERNEST FORS,
2446 N. Avers Ave., Spaulding 8920
Cementinis Darbas
Visokios rūšies. Pamatai, cementiniai blokai, namų pakilimas, skiepy grindys, garažai ir visokios pertaisymas. Specialūs kainos tik del 30 dienų. Jei norite, lengvais išmokėjimais. Atsišaukit arba rašykite. Dykal apskaitliavimas.
MR. A. CLOVE
920 N. Mozart St.
Brunswick 7354
2 METAMS IŠMOKĖJIMUI NIEKO NEREIK ĮMOKĖTI
Moderniškas plumbingas ir karšto vandens apšildymas įvedamas nupigintomis kainomis. Geras ir garantuotas darbas, pigiai. Mes atsišaukiam bile kur Chicagoj ir priemiestuose. Šaukit šiandien, greitas patarnavimas.
641 E. 63rd St. Midway 0673-3904
10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykal apskaitliavimas. Kedzie 5111.

Business Service
Biznio Patarnavimas
AR JUSU MALEVOJIMAS IR DEKORAVIMAS ATLIKTAS EKSPERTU? NUO VALANDŲ ARBA KONTRAKTINIS DARBAS.
J. J. SHAKENMAER,
949 MILWAUKEE AVE.,
BRUNSWICK 7397.
Bridgeport Painting & Hardware Co.
Malevojam ir popieruojam. Užlaktom maleva, popiera, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
Phone Victory 7261
J. S. RAMANONIS, Sav.
TAISOME kaminus, 3 prakturimus užtaisome už \$3. Darbas garantuotas.
C. MOSER,
625 West 48th Pl. Yards 1034
KAM MOKETI CASH? Įsiveskit į savo namus plumbingą arba apšildymą tuojau, be įmokėjimo, ir 24 mėnesius išmokėjimui. Taipgi pertaisome laimę pigiai. Tel. Calumet 3688.
MES pastatysim ant jūsų loto bile koki bungalov arba flatin namą tik biški įmokėjus, kitus kaip randa. Atsišaukit bile kur Chicagoj arba iš priemiestukų. Apskaitliavimas veltui.
ERNEST FORS,
2446 N. Avers Ave., Spaulding 8920
Cementinis Darbas
Visokios rūšies. Pamatai, cementiniai blokai, namų pakilimas, skiepy grindys, garažai ir visokios pertaisymas. Specialūs kainos tik del 30 dienų. Jei norite, lengvais išmokėjimais. Atsišaukit arba rašykite. Dykal apskaitliavimas.
MR. A. CLOVE
920 N. Mozart St.
Brunswick 7354
2 METAMS IŠMOKĖJIMUI NIEKO NEREIK ĮMOKĖTI
Moderniškas plumbingas ir karšto vandens apšildymas įvedamas nupigintomis kainomis. Geras ir garantuotas darbas, pigiai. Mes atsišaukiam bile kur Chicagoj ir priemiestuose. Šaukit šiandien, greitas patarnavimas.
641 E. 63rd St. Midway 0673-3904
10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS Stogų Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykal apskaitliavimas. Kedzie 5111.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Financial

Morgičiai pirmi ir antri
6 nuomimėlis pačiam 124 valandais.
Musų ilgybos bus jums naudingos.
Kreipkitės pas
M. J. KIRAS,
8335 S. Halsted St.

MES darome 1, 2 ir 3 morgičius.
Eighteenth Bond & Mortgage Co.
1618 W. 18th St.
C. T. Dankowski, prez.
C. T. Dankowski, irs.

Asmeninės Paskolos

nebrangiomis kainomis, valstijos valdžios priežiūroje, šaukta State 2299 arba 5783, šiandien ir gausite pinigų rytoj.

STAR LOAN & MORTGAGE COMPANY
30 N. Dearborn St.
Room 814

AR JUMS REIKALINGI PINIGAI?
MES darome 2 morgičius ant South Improved Real Estate. \$500 iki \$5000. Lengvai išmokėjimais.
WINTON AND NARTEN
6829 S. Halsted St.

MORGICIAI

Skolinu pinigus ant nuosavybių. Perku ir parduodu morgičius.

JUSTIN MACKIEWICH
2342 So. Leavitt St.
Phone Canal 1678

PASKOLA namų savininkams nuo \$100 iki \$500, be užtikrinimo morgičių arba kitokio užtikrinimo paskola patalynoms, apmokėjimui taksu, asmeninėms arba kitokio skolų. Greita pagalba. Prieinamos sąlygos.
CENTRAL FINANCE CO.
Room 514,
City State Bank Building
128-130 N. Wells St.

\$50 IKI \$300
Be komiso. Legalis kainos nuosavybių. Paskolos 12 valandų. Atidara iki 6 vakarų, o utarninko, ket- verge ir subotų iki 9 vakarų.
OFFICIAL LOAN & MORTGAGE COMPANY
1650 Division St.
Tel. Brunswick 6160

PASKOLINSIM nuo \$50 iki \$300 už 2% nuomimėlio ir lengvai išmokėjimais. Paskolas suteikiam 24 val. Be jokio komišino.
S. OSGOOD,
2231 West Division St. "upstairs"
Tel. Armistage 1199

MES DAROME pirmą morgičių paskolas nuo \$1000 ir daugiau, už gerus Real Estate grąžas patarimus. Bldg. & Loan Assoc. Tavor 2. Iško susirinkimus kiekvieną se- redą Namų ofis.
KONRAD RICKER,
2458 S. St. Louis Ave.,
N. W. corner 25th St.

BE KOMISO
Mažos Paskolos
\$100 — \$200 ir \$300
Nėra jokių "red tape"
1647 W. 47 St.

Ar Jum Reikalingi

Pinigai?
Mes turime užtektinai pi- nigų paskoloms, pirmiems ir antriems morgičiams. Pi- gios kainos. Nėra "red tape".

HELBERG BROS.

Room 607
192 N. Clark St.

MES UZMOKESIME JUS TAPKUS Asmeniniu ir kitais būdais permokėjime, iki 24 mėnesių del išmokėjimo aigal. Taip- 2 ir 3 morgičiai.
DAVIS PLAN LOANS,
Room 1418, 140 N. La Salle St.
Randolph 3892

Personal

Asmenų Ieško

VELTUI

Patental, Valzboženkliai, Copy- wrights. Rašyk šiandien. Patentų reikalais kreipkitės prie manęs su pilnu užtikėjimu. Teisingas ir Greitas patarimas.
B. Pelechowicz
Registered Patent Attorney,
2800 W. Chicago Ave.
Dept. 7
Chicago, Ill.

JESKAU merginos arba našlės apsidėmimui, nuo 23 iki 36 metų, kad ir turėtų vieną vaiką; aš esu 36 metų našlys, turiu pastovų darbą ir turiu kiek turit; malonės arčiau susipažinti per laiška ir prisistūti savo paveikla, gaus atsakymą. J. B. 1702 E. Locust St., Decatur, Ill.

PAJESKAU sesers Antosės Masalskiutės, iš Baukių kaimo, 1916 met. gyvenno Rockford, Ill. Meldžiū atsišaukt ar kas žinot pranešti, busiu dėkingas. Kazis ir Jurgis Masalskis, 2450 So. Leavitt St., Chicago, Ill.

Help Wanted—Male

Darbininkų Reikia
MOKINKIS ANT PARDAVEJO
Mums reikia lietuvišką kalbančių Selesmanų, kurie turi noro išsimo- kinti pardavinėjimo sulyg. moderni- koms metonomis. Nėra reikalau- tūti tam patyrimo, visko ko jums reikia tai pasirūšimo, noro ir suge- bėjimo mokintis. Šis mokymas turi didelės svarbos kiekvienam, kas turi noro pasiekti ko nors geresnio. Cia jus pasieksit, ir tuo pačiu laiku jums yra proga dirbti praktiškai atstovau- jant Chevrolet, Amerikos labiausia- perkamą karą.
Atėit ir atsinešk šį skelbimą!
CHEVROLET DEALERS ASS.
Room 301 Gossard Bldg.
108 E. Ohio St.

REIKIA salesmanų prie anglų, South Side, komiso pagrindais, piln- a arba dalį laiko. Pasimatykite su Mr. Doyle, 5842 So. Robey, Tel. Republic 5900.

AUTOMOBILIŲ SALESMENŲ

Mums reikia keletą gabių lie- tuvių vyrų, kurie prisidėtų prie vienos vadovaujančių Chicagoj cherolet vartotojų. Tikta! to- kie vyrai kurie gali suteikti rei- kalaujamus paliudymus apie sa- vo charakterį bus primami. Pa- tyrimas nereikalingas, nes jie patys galės išsidirbti sau puikią ateitį. Su aplikantais bus pasi- kalbėjimai nuo 9 iki 11 val. ry- to, tikta!.

Kushler Chevrolet Sales
6317 BROADWAY

REIKALINGAS vaikas arba ve- des žmogus į restaurangą už veite- ri. Norima, kad būtų biskį patyres apie veiterio darbą. Atsišaukt tu- jau Universal Restaurant, 750 W. 31 St.

REIKIA patyrisio shearmeno ir pagalbininko, gera mokeskis. Apex Iron & Metal Co., 4000 Wentworth Ave.

REIKALINGAS patyres barbery. Darbas ant visados. Gera proga nu- sipirkti biznį ant lengvų išmokėjimų. Box 1085, 1739 S. Halsted St. Nau- jienos.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia
REIKALINGA mergina arba mo- teris dirbti trumpas valandas lunch ruimy. Turi mokėti anglų kalbą.
634 W. 59th St.

REIKALINGA mergaitė dirbti už veiterka restauracijoje, nors ir be pa- tyrimo, 1400 S. Jefferson St.

Help Wanted—Male-Female

Darbininkų Reikia
SALESSES IR SALESWOMEN
Del aukštos rūšies real estate pro- pozicijos Chicagoj. Didelis uždar- bis tinkamiems žmonėms. Geras komisas. Kreipkitės telefonu Mohawk 3395 arba atsišaukt nuo 10 ryto iki pietų arba nuo 7 iki 9 vak.
H. F. RITTER & CO.,
757 W. North Ave. Cor. Halsted St.
2nd Floor

Furnished Rooms

RENDAI kambarys merginai arba vaikiniui be valgo. Gražioji vie- toj. Gerai gyvensit. 3347 S. Eme- rald Ave.

For Rent

RENDAI flatas 6 kambarių tin- kantis daktarui ar kokiām kitam biz- niui. 3327 So. Halsted St. Phone Yards 4669.

Musical Instruments

Muzikos Instrumental
TURIU paaukoti savo grojklį pi- ną, atiduosi už \$65 cash. Taipgi parloro setas nebrangiai.
6621 S. Richmond St.
2nd floor

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai
DIDELIS išpardavimas valgomų kambarių setų, \$5 ir daugiau, ledau- nės, \$3, 2 šmūtų parloro setai, \$25, dreseriai, rašymui stalai, lova, \$2, virtuvės kabinet, \$7 ir daugiau, bu- fetai, kaurai, pastatomos liampos, \$3.

SCHWARTZ BROS. STORAGE
640 E. 61st Street

BISKI VARTOTI

\$350 Pukius moterų sektybos setas \$39.50
\$400 Frieze sektybos setas \$37.50
\$250 Frieze valnut miegurnio setas \$35.50
\$500 6 šmūtų valnut miegurnio setas \$38.50
\$650 Pukius valnut valgomos kambario setas \$44.50
\$150 Gražus valnut valgomos kamba- rio setas \$38.50
\$75 9x12 valnut kaurai \$22.50
\$125 9x12 stori valnut kaurai \$34.50
\$25 6 šmūtų pusryčių setas \$9.50
Available Fireproof Storage
7728-32 Stony Island Ave.
Atidara kasdien iki 10 val. vakare. Nedėlioj iki 6.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai
4 KAMBARIAI, \$395
Nepaprastai aukštos rūšies raka- dai, 3 šmūtų parloro setas, mahoga- nių rašymui stalai, liampos, stalai, valnut valgomos kambario setas, veidrodžiai, 3 šmūtų valnut miegurnio setas, coil springsai ir matra- cas, du priegalviai, 5 šmūtų pusry- čių setas. Atidara dieną ir vaka- rais. Dunn's, 6714 Cottage Grove.

4 KAMBARIŲ nauji rakandai, \$180, 4 kambarių neatsisukusių ra- kandai, \$30. Jūsų kreditas yra ge- ras. Lengvai išmokėjimais, jūsų pasiūlyta kaina. Atidara vakarais. Dastatymas bile kur dykai. Ajax Furniture Co. 1434 W. Madison St.

IS SANDELIO išpardavimas NAUJU IR SENU RAKANDU
\$50.000 vertės naujų rakandų ir kaurų turi but išparduoti labai pigiai
1 kambarių, vertė \$1000 \$205
1 kambarių, vertė \$2000 \$475
\$2000 Mohair Frieze sektybos setas \$48
\$400 Frieze sektybos setas \$145
\$150 riestinis valgomos kamb. setas \$55
\$150 6 šmūtų valnut miegurnio setas \$38
Coxwell kreslai, kaurai valgomos rūšies, \$10
6 šmūtų pusryčių setas \$10
Klauskite Mr. Parnell
COLLINS STORAGE
5114 Madison St.
Atidara vakarais iki 9. Nedėlioj iki 6

BANKRUTO STAKAS NAUJAS

IR VARTOTOS
Pigios kainos. Mohair parloro se- tas, \$60, Frieze setas, \$60, Valnut miegurnio setas, \$60. Pianos, pus- ryčių setas, kaurai, stalai, coxwell kreslai, pastatomos liampos ir t. t.
PARMOUNT STORAGE,
7301 Greenwood Av. Dorchester 1800

PARDAVIMUI Kimball gro-

jiklis pianas, benčius ir role- liai; trijų ir keturių šmūtų skura dengti parloro setai, kai- na už viską \$125, arba dalimis, 2950 S. Union Ave.

Sewing Machines

Siuvinamos Mašinos
1000 SIUVAMOJŲ MASINU ATIDUO-
DAMA JUSU PASILYTA KAINA
Singer, White ir visokių išdirbi- šių elektrinių ir kojomis sukamų siuvimui mašinų, praktiškių jusu kaina. Šios yra išimtinys 1 žmo- nės NEW HOME ELECTRIC siuvi- nių mašinų. New Home dirbtuvės skyriai: 4463 Broadway, 6521 So. Halsted St., 4714 Irving Park Blvd. ir 554 Washington St., Gary, Ind.

AR JUSU siuvamoji mašina rei- kalauja taisymo. Mes atsišankom bile kur Chicagoj ir į priemiesčius. Taisom pigiai. Skowron, 3040 N. Avers Ave., Pensacola 1670.

Automobiles

NAUJI STUDEBAKER
Naujas Studebaker Dictator Six, 4 durų Sedan, pilnai įrengtas su spare tire, bumperiais ir kitais vi- sais įrengimais ir atvežtas prie du- rų — kaina tikai \$1345. Reikiška Studebaker yra net \$100 pigesnis už Buick. Commander Sedan pilnai įrengtas kainuoja \$1,670. Lietuviai kurie norite pirkti naują karą arba mainyti seną į naują — telefonuo- kite arba asmeniškai atsilankite į **MILDA AUTO SALES**
806 W. 31st St., Tel. Victory 1692
D. KURATIS ir A. KASULIS
Savininkai

Business Chances

PARDAVIMUI grosernė su namu. Labai geroj vietoj. Priežastis parda- vimo patirist ant vietos, 834 W. 53rd Place.

PARSIDUODA sena kriaučiška įstaiga; buiznis išdirbtas per suvir- 14 metų. Gera pelninga vieta, 3104 W. Harrison St.

PARDAVIMUI saldinių, ci- garų, cigarečių, ice cream ir mokyklos reikmenų krautuvė. Biznis geras, ant kampo, tarp 2 mokyklų, renda pigi, 5 kam- bariai gyvenimui. Parduosiu pigiai. 1730 S. Union Ave.

PARDAVIMUI soft drink paror. Geroj vietoj, ilgas lysas. Pigi renda. 3852 So. Morgan St.

PARDAVIMUI pigiai soft drink parlor su 4 pagyvenimo kambariais. Svetimtaučų apgyventa. Parda- vimo priežastis, turiu du bizniū. 4949 So. Halsted St.

PARSIDUODA salūnas gera vie- ta ir biznis, pusė ar visa, — kamba- rių gyvenimui, priežastis — du biz- niū. 3221 W. 38 St.

SOFT DRINK PARLORIS parda- vimui. Ilgas lysas, 6101 So. Racine Ave.

PARDAVIMUI grosernė ir deli- katessen geroj vietoj, biznis pelning- as. Turiu greitai parduoti už pir- ma teisinga pasiūlymą, 8049 Vincen- nes Ave., Tel. Vincennes 8831.

PARSIDUODA salūno biznis su visais rakandais ir jeigu kam tinka ir su namu. 1464 Indiana Ave.

TURI PAMATYT — tada kalbėti. Parsiduoda bučernė, daro nuo \$500 iki \$600 bizniū į savaitę. Kaina \$1500. Turi įmokėti \$500 cash, 712 E. 45 St.

Business Chances

PARDAVIMUI grosernė ir buče- rnė, puikiai įrengta, elektriškos ma- šinos. Turiu tris krautuves ir ukį Indiana valstijoje, negaliu viską tin- kamai auрупinti arba mainysiu į mažą namą. Agentai tegul neatsi- šaukia.
Savininkas,
3423 So. Morgan St.

Exchange—Mainai

KĄ TURITE MAINYTI?
Mes mainom namus visokių kai- nų. Lotus, farmas, biznius, bonus, morgičius, automobilius. Kas jums atsidodo, mes parduosime arba iš- mainysime.
A. GRIGAS
3114 So. Halsted Street
Tel. Victory 4898

Farms For Sale

Ukiai Parduvisui
40 AKRŲ, 8 mylios į pietus nuo Michigan City, gera žemė, 6 kam- barių stuba, kiti būdinkai gerame stovyje, gražus sodnas, kaina \$3,000.

F. H. MAYNE FARM AGENCY
740 Broadway,
GARY, INDIANA

FARMOS, virš 100 akrų, skersai kelio nuo \$3,000.00 lenktynių ke- lio. Specialė kaina, \$1,050 už akrą.
ARLINGTON HEIGHTS REALTY CO.
Arlington Heights, Ill.
Tel. 316

MICHIGAN VALSTIJOJ

TIKRAS BARGENAS
100 akrų javų auginimo ir pienini- kystės farma, 6 kambarių stuba, muriniu pamatu, "carbide" šviesos, vištinkas, garazas, kornasas sa- nidelis, kiaušintinkas, barnė, salio, 16 akrų alfaltos, 12 akrų avių, 45 akrų del kornų, 4 akrų del bulvių, 2 akrų del agurkų, 6 akrų dorzo- vėms, 17 akrų miško ir ganyklos, už bėga per kampa farmos, 5 my- lios į vakarus nuo Diamond ežero, 6 mylios į vakarus nuo Niles, Mich., 18 mylių nuo South Bend, Ind., kai- na su staku ir padargais, \$12,500. Mainysiu į 2 aukštų bizniū namą. Savininkas S. Sirovica, 2911 E 97th St. Regent 2826.

MODERNISKA 210 AKRŲ PIE-

NININKYSTES FARMA
Puikūs būdinkai ir padargai, moderniška 10 kambarių stuba, gasas, elektra ir vanduo, certi- fikatuotų karvės, bargas už \$75,000.

J. H. SCHAEFER & CO.
803 Ridge Ave., Wilmette
Phone 364

PARDAVIMUI arba mainymui ge- ra farma, su gyvuliais ir padar- gais. F. Kaderabek, Irons, Mich.

Farms For Sale

Ukiai Parduvisui
KELETAS FARMŲ
1.—35 akrų žemės valsisais apod- intos, šale golfo lauko, strykaris, bėga pro šalį. Cemento kelias, elektra, viena barnė, mažas namu- kas ir dar keli būdinkai, 5 akrų grėpų (vynuogių), 10 akrų obu- lių, 1 akras raudonų avičių, 1 — juodų avičių, 5 akrų Alfaltos ir tt. Su gyvuliais ir padargais, kaip no- rite. Kaina 12,000 dol. be gyvulių. Įmokėjimas 4,000 dol.

2.—71 akras valsių (frukty) apie- linkėje šale didelio rezorto ir go- lfo lauko ant kranto upės ir privačio- ežero 700 pėdų ilgio, 10 pėdų gilio ežeras tarpe kalnų, strykaris su- stoja prie durų, cementinis kelias, elektra, vanduo įvestas, moderni- kai viskas įtaisyta. Labai gera vie- ta del rezorto, 20 akrų grėpų (vy- nuogių), 9 akrų obuolių, vyšnių, gru- šių, slyvų etc. etc., 3 akrų paukas miško.

3.—6 kambarių gyvenamas namas, 2 didelės barnės, didelės vištinkas, 18x80 pėdų, visi būdinkai apšvie- diam elektrios šviesa ir moderniškai įrengta. Yra taipgi kiaušintinkas, ledauinė ir daug namelių. Ta vieta patogi, gera, ir nesulyginamai pi- gi. Kaina tik 28,000 dolerių. Galite pirkti įmokant 8,000 dolerių, o li- kusius išmokėjimui sutartam laikui. Neša didelių pelnų.

4.—400 akrų javų farma, 1 mailė nuo miesto, cementinis kelias per vidur farmos, 80 akrų miško, 3 ak- rai grėpų, visa kita — dirbama ukė. Namas 10 kambarių. Visi būdinkai puikūs. Kaina 22,000 do- lerių.

5.—Rezortas (vakacijų vieta) iš 54 akrų žemės, ant upės kranto, 9 skylių golfo laukas, daug valme- dių ir visokių uogrų del svečių. Vandentrukis visuose kambariuose su šiltu ir šaltu vandeniu. Gero virtuvės. Namas 25 kambarių kaipo hotelis, 17 namukų (cottage) su 1 ir iki 4 kambarių, gonkos ir visi patogumai. Garazūs 12 automobi- lių. Valgomasis kambarys tapina 130 žmonių prie stalo, prie jo vir- tuvės ir kambariai, patalynės, viskas etc. Puik aplinkė. Par- duodama su visu įrengimu k. t. lo- voms, pečiai, indais, golfo laukui reikalingais frankiais. Arti gelžke- lio, strykaris iš pat stoja. Reika- laukite fotografijų.
Kaina tik 70,000 dolerių. Biznis išdirbtas.
Del platesnių informacijų šių far- mų reikale, kreipkitės į Naujienas. Klauskit J. Smotelis.

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Parduvisui
\$250 įmokėti — \$50 į mėnesį.
Geriausis bargas Chicagoj. Jie parsiaduoda greit, nelaukite, klauski- te! Jono Traub. 5 kambarių moder- niškų bungalov, prie cemengtuotų gatvių.
B. CIMACLIO & CO. Home Builders
7168 and 7039 W. Grand Ave.

BARGENAS. Parduvisui muri- nis namas, 2 flatu po 4 kambarius — 3 karų garadžius, 4201 S. Camp- bell Ave.

PARDAVIMUI arba mainymui murinis namas, su puikiausiu saliu- nu šioj aplinkėj, priimsiu lotus arba privatišką namą, priimsiu mo- terį į partnerius, 3144 W. 43 St.

REIKIA senų namų, lotų arba farmų, mainyti į Chicago's praper- tes. Dabar geras proga gauti gerą namą ir geroj vietoj.

Kreipkitės prie
WALTER J. PAUL
6601 S. Western Republic 4170
3236 W. 55th St. Hemlock 2389

PARDAVIMUI šokių svetainė, daržas, yra valgomos kambarys, dvi didelės svetainės mitygams, nesvai- ginamų gėrimų parloras ir 4 kamba- rių flatas iš užpakalio, 2 bowling alleys, viskas ant 8 lotų, smarkioje ir tirstai apgyventoje aplinkėje, South Side, pačiame viduryje Chic- agos, prie karų linijos, netoli trans- ferinio kampo, verta \$65,000, kaina tik \$45,000, cash \$20,000. Ne į mai- nus.

Agentai nereikalingi.
B. F. BOHAC,
2641 W. 51st St.

NAŠLE turi parduoti 2 flatų mu- rinį namą, 3737 W. 60 St., 2 karų garazas, 6 ir 6 gatvė cementuota ir apmokyta, lietaus lašų vėnos, ledau- nės, pečiai, du atskiri garų šildomi boileriai, \$3,000 įmokėti, kaina \$13,500, 1 flatas dabar yra tuščias, sa- vininkas. 3517 So. Rockwell St., Virginia 0742.

\$250 CASH, po \$35 į mėnesį ir daugiau, nauji 4-5-6 kambarių bun- galov, mediniai ir muriniai, porčiai, tile vėnos, šlepai, furmas šildomi, netoli mokyklos ir transportacijos, kaina \$3600 iki \$6500, matykite vaka- rais ir dienomis. Pirkite tiesiai nuo budavotojo. **CONRAD P. SAWAK,** 7181 W. Grand Ave. Merrimac 9552.

\$500 ĮMOKETI

Mes pastatysim ant jūsų lotų
Murinis Bungalows \$950
Murinis 2 flatas \$11,900
Murinis 3 flatas \$15,875
Murinis 6 flatas \$30,000
Moderniški naujos mados.
Budavotojas **FRANK LYNN,**
5944 N. Rockwell St. Edgewater 1930

Marquette Parko

Aplinkėj
Parduosiu arba mainysiu ant ko nors mano naują 5 flatų kampinį namą, tai yra vienas iš puikiausiu namų toj aplinkėj; yra 3 flatai po 5 kamb. 2 flatai po didelius 3 kamb. ir 2 mašinų garazas. Namas štimu apšildomas visais aržuolo tri- mas, visuose flatuose įdirbtos lo- vos, gesiniai pečiai, aishkaišiai ir bufetas. Visas namas puikusiai išdekoruotas, visi langai ir durys apkalta metaliniais strypais, priekini stėpsai išskloti karpetais, visi priekinių langų stiklai artistiški išdirbti (art glass), geriausia padu- rytas plumbingas, puikus kristal elektrikos fikieriai, puikus boileris ir paipos apdengti. Randasi puik-iausioj vietoj ant 2851-53 W. 66th St., karnas 66th ir So. Francisco Ave. Pašaukite arba matykite sa- vininką John Pakalnį (John Pakel), 6551 So. California Ave. Hemlock 0367.

ANTRAS PUKUS PIRKINYS

2 vidutinio dydžio lotai, 6 kamb. flatas ir vieno karo garazas. Vienas storas išrenduotas už \$50 mėnesiui. Ši vieta yra tinkama del grosernės, kriaučiūas, dry goods storo ar bile kokio biznio, nes vieta yra labai puiki ir smarkiai auganti, netoli Marquette Parko. Parduosiu arba priimsiu į mainus biznį, namą, lotus arba nedidelę gražioj vietoj far- mą. Matykite arba pašaukite sa- vininką John Pakalnį (Pakel) 6551 So. California Ave. Hemlock 0367.

TREČIAS BARGENAS

Tai yra 2 namai ant vieno kampo, vienas 4 flatų po 5 kamb. medinis, antras naujas 4 flatų po 4 kamb. murinis. Visi flatai pečiai apšildomi, randasi geroj vietoj ant Halsted ir 67tos gatvės. Ši namą parduosiu arba priimsiu į mainus gerą biznį, lotus, arba 2 flatų namą. Matykite John Pakalnį.

DAR VIENAS

Dabar statomas ant 71 gatvės. Tai yra 5 flatai, 2 nedideli štoriukai arba galima palikti į vieną ir 2 mašinų garazas. Parduosiu arba mainysiu. Pirkite kol tikta! prade- liama statyti, taip darydami nema- žai sutapsinsite. Pašaukite Hemlock 0367.

TAIPGI JEI TAMSTA MANOTE STATYTI

bile kokį namą, del teisingo išroka- vimo pašaukite mane. Aš statau visokių namus bile kurioj miesto dalij. Turiu lotų geriausiose vie- tose. Aš parpinu del savo kostume- rų pirmus, antrus ir jei reikia tre- čius morgičius.

JOHN PAKALNIS

(PAKEL)
6551 S. California Ave.
Hemlock 0367
Generalis Kontraktorius

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Parduvisui
TIKTAI BARGENAI
1. — Kas ieškote gero bizniavo namo, tai čia yra del jūsų pasiri- kimo, cash ar mainyti, 2 namai ant Archer Ave. 2 namai ant Cicero Ave. Ciceros mieste. Visi namai turi di- deles krautuves ir 6 kambarius vir- šuj su ofisais del daktarų.
2. — \$1500 pigiaus, negu kainuoja 2 flatų mūrų namas, nepraleiskit progos nusipirkti.
3. — 6 kamb. mūrų rezidencija baigiama budavoti, geroj vietoj, mai- nys ant biznio ar loto.
4. — 6 kamb. vasarnamis su 10 lotų, Woodboro, Wis. Kas myli pra- leisti vasarą ant ežero kranto ir sa- vo namo, nusipirkit šita gražia vieta.
5. — Gasolino stotis ir garadžius su dideliu show ruimiū